

REAKCIONIERIAI SUSITIKO SU DIDELE OPOZICIJA

Nežiūrint Biaraus Puolimo Ant Komunistų, Už Tim Buck Balsavo 45,112 Torontiečių

Aldermanas Stewart Smith, išrinktas trečiu kartu, nežiūrint reaktionierių pastangų nedaleisti išrinkti.

Neleis Reakciniam Kunigui Kalbėti Per Radio

OTTAWA, Sausio 5. — Canadian Broadcasting Korporacijos manadžerius Murry paskelbė, kad Toronto katalikų kunigas Lanphier, aršus reakcininkas, bus nepripildžiamas prie radio. Uždraudimas paskelbtas neribotam laikui.

Šis kunigas dažnai per radio visai plūdavo ir atakuodavo demokratiškai nusiteikusiu žmonių. Tą pat padarė ir praeitą sekmadienį. Neva atakavo komunizmą, bet įsikiojo rinkimų kampaniją ir ragino nebalsuoti už komunistus. O radio aktas nusako, kad dvi dienas prieš bile rinkimus yra uždrausta per radio vesti propagandą. Kunigas Lanphier tą darė prieš pačius rinkimus ir tuo prasižengė prieš tą įstatymą.

Reakcininkams patiko kunigo melai ir gal būtų jie nutylėję apie jo prasižengimą, bet nachališki rinkimų įstatymo lauzymų pasipiktino demokratiški žmonės, to pasekmėje turėjo įsikioji radio korporacija ir reakcinį kunigą nutildyti.

TOM MOONEY BŪSIAS IŠLAISVINTAS ŠIĄ SAVAITĘ

SACRAMENTO, Cal., Sausio 4. — Tomas Mooney, neteisingai Kalifornijos piniguočių kalinamas 22 metai, šį šeštadienį gal bus paleistas iš kalėjimo. Naujasis gubernatorius Olson, pradėjęs pareigas eiti praeitą šeštadienį, nuskyrė ateinantį šeštadienį išlaisvinti Tom Mooney peticijos, reikalaujančios jam laisvės.

Prieš rinkimus gub. Olson atkartofinai išsireiškė, kad Tom Mooney neteisingai kalinamas ir žadėjo jį išlaisvinti, jeigu bus gubernatorium išrinktas.

GENEVA, N. Y., Sausio 5. — Hobart kolegijos viršininkai šiandien paskelbė, kad daktaras Bulard, chemijos profesorius, išradęs tam tikrą mišinį, kuris apsaugos nuo garsvyčių dujų apdegimų.

TORONTO, Ont.—Per praėjusius Toronto Miesto Valdybos rinkimus reaktionieriai susitiko su didele opozicija.

Nors per biarų puolimą ant komunistų ir kitų, jiems pavyko nekuriuos pažangius kandidatus sumušti, tačiau opozicinių kandidatų balsai privertė juos pripažinti, jog torontiečiai protestuoja prieš dabartinę mokesčių sistemą ir reikalauja geresnės administracijos. Pats majoras Day pareiškė, jog jo oponento balsai yra protestas prieš aukštus mokesčius.

Pažangūs kandidatai šiemet gavo daugiau balsų, negu pernai. Nekurie liko sumušti tik todėl, kad šiemet reaktionieriai daugeliui neturtingų balsuotojų atėmė teises, o prie to bauginimais iššaukė didesni skaičių balsuotojų "gelbėjimui bažnyčios nuo komunizmo pavojaus." Iš viso šiemet balsavo 146,424, 20,000 daugiau, negu perėjais metais.

Balsavimų rezultatai šiemet toki:

I MAJORUS:	
Day	93,060
Duncan	53,364

I KONTROLIERIUS	
Conboy	80,720
McNish	73,252
Hamilton	54,446
Wadsworth	49,798
Croft	48,798
Buck	45,112
Saunders	40,973
Robbins	24,745
Bradley	3,489

I ALDERMANUS	
Ward 4	
Phillips	7,230
Balfour	6,339
Salsberg	5,859
Stewart	1,216

Ward 5	
Bogart	10,596
Smith	8,121
Ward	6,519
Roach	2,943
Romer	1,384
Cottrell	697

Kadangi veik visi lietuviai gyvena 4 ir 5 warduose, kitų smulkmeniškai neįrašysime. Visi pažangiečiai gavo daug daugiau balsų, negu pernai. Pavayzdžiui, Tim Buck pernai gavo 44,159 balsus, o šiemet 45,112 balsų. J. B. Salsberg, nors šiemet neišrinktas, šiemet gavo 5,859 balsus, o pernai 4,723. John Weir, Apšvietos Komisijos narys, taipgi šiemet neišrinktas, gavo 4,955, o pernai 4,404.

Nemažai balsų gavo ir kiti pažangūs kandidatai. Mrs. Luckock, 5 ward, gavo 5,055, o Fred Collins 4,763. Abu buvo kandidatai į Apšvietos Komisiją.

KITAS DRAMATISKAS VIZITAS BERCHTESGADENAN

BERLYNAS. — Lenkijos užsienių reikalų ministeris Bekas penktadienį vyks į Berchtesgadene pasikalbėti su Hitleriu del apsiniaukusių Vokietijos-Lenkijos santykių, kurie liečia Ukrainą, Klaipėdą ir Dancigą.

Franko orlaiviai meta bombas ant Barcelonos. Ispanijos kare fašistai atsižymėjo bombardavimu miestų ir žudymu nekaltų civilių.

Rooseveltas Davė Suprasti, Jog Jis Prieš Neutralumą

WASHINGTON, Sausio 5. — Jungtinių Valstijų prezidentas Rooseveltas vakar kongrese pasakė kalbą, kurios išklaušė kongresas, užsienio diplomatai, veik tūkstantis svečių ir visas pasaulis, nes kalba buvo transliuojama į visus keturis žemės kamпус.

Prezidentas Rooseveltas ragino kongresą priimti jo trijų punktų programą reikalaujančią akcijos prieš agresorius ir skatinančią Jungtines Valstijas priegynimosi nuo grėsiančių pavojų. Prezidento Roosevelto programa reikalauja išugdyti Jungtinių Valstijų apsigynimo jėgas taip, kad jos būtų tinkamos Amerikos pakraščiu apgynimui; taipgi išugdyti šalies ekonomiką, kad vietoj pereitais metais turėtų 60 milijonų pajamų, šalis turėtų 80 milijonų pajamų, kas reikiška, kad turi pagerėti žmonių gyvenimas. "Mūsų tautos socialinių ir ekonominių reformų programa yra apsigynimo dalmi," pareiškė Rooseveltas.

Toliau prezidentas Rooseveltas stipriai perspėjo agresorius, kad jis tuojau griebsiškis paliausuoti Pildomąjį departamentą nuo neutralumo akto, kuris nusako Jungtinėms Valstijoms politiką šiame neramiame pasaulyje. Kitaip sakant, davė suprasti, kad panaikinus neutralumo aktą, Jungtinės Valstijos naudos prieš agresorius sankcijas ir galimai gelbės užpultuosius.

ISTANBUL, Turkija. — Juodojo jūroje vakar siautė nepaprastai žiauri audra, kurioje žuvo 22 žmonės. Su nuostolingu audra siautė aršus šaltis ir iškrito daug sniego. Dėlei audros ir sniego daugelyje Turkijos vietų suparalyžiuta komunikacija. Nekurie miesteliai izoluoti nuo

Popiežius Pijus XI, kurs paaukavo \$5,000 del Ispanijos civilių žmonių gelbėjimo. Ta popiežiaus auka skaitoma užgyrimu teikimo paramos lojalistų Ispanijai, kur didelė stoka maisto ir drabužių.

Pradedam Spausdinti Romaną

Su šiuo numeriu pradedam spausdinti Nikolajaus Ostrovskio romaną "Kaip Užsigrūdė Plienas," kurį mums prisuntė draugas Petras, išvertęs iš rusų kalbos. Romanas labai įdomus ir pamokantis. Tai vargo, meilės ir kovų romanas. Kas svarbiausia, tai kad jis persto tokius laikus, kurie Liaudies Balso skaitytojams stovi dar prieš akis. Šita romaną reikia skaityti su didžiausiu atydomu, nes jis ne vien romanas, o ir vadovėlis. Veikiausiai del to jis toks įdomus, taip patraukiantis. Draugai Petri tenka didžiausia padėka už išvertimą ir dovanojimą Liaudies Balso skaitytojams.

Nors vajas jau baigiasi, tačiau vajininkams reikėtų priminti, jog mes atspausdinsime ekstra kopijų, todėl tie skaitytojai, kurie pradės skaityti Liaudies Balsą kiek vėliau, galės gauti romaną nuo pat pradžios. Vajininkai, leškodami naujų skaitytojų, nepamirškite priminti, jog Liaudies Balso spausdinamas labai įdomus romanas. Tokio romano lietuvių kalboje nėra. O jeigu ir būtų, tai jis kainuotų nemažiau, kaip Liaudies Balso prenumerata. Reikiška už tuos pačius pinigus galima gauti Liaudies Balsą ir romaną. Tą pasakykite visiems tiems, kurie dar neskaity Liaudies Balso. Kas dar pažymėtina, tai kad Liaudies Balsas stengsis duoti ir daugiau didesnių velkų, kai tik šis romanas bus perleistas.

NAZIAI BAIŠIAI SUPYKO ANT ROOSEVELTO

BERLYNAS, Sausio 5. — Vokietijos naziai, žinodami, kad Jungtinių Valstijų prezidentas sakys diktatoriams nepalankią kalbą ir ragins prie apsigynimo, vakar sukėlė savo spaudoj lermą. Per "Der Angriff" atsiliepė ir už mergišiavimą sudažytas Goebelsas, nurodydamas, kad apie Rooseveltą režimą susirinkę audringi debesiai.

Kiti nazių rateliai nurodė, kad Rooseveltas kalba galimai privers prie santykių nutraukimo su Jungtinėmis Valstijomis, bet naziai nenutrauksią santykių iki Jungtinės Valstijos jų nepriversiančios. Toliau, kaip ir visuomet, naziai pusėtinai Rooseveltą išplūdo.

KINIJOS VALDŽIA ĮSAKĖ SUIMT VISUS IŠDAVIKUS

CHUNGKING. — Kinijos valdžia įsakė saugumo organam suimti visus "tautos išdavikus" ir kaip tokiems iškelti bylą. Įsakymas pasirašyta valdžios ir gen. Chiang Kai-shek.

Nors įsakyme nesumini nė vieno išdaviko, tačiau jo turinys aiškiausia duoda suprasti, kad tai taikoma iš premiero vietos išmestam Wang Ching-wei ir jo šalininkams.

Wang Ching-wei piktai nusistatęs prieš tautos frontą ir demokratines liaudžiai teises. Tokio nusistatymo laikantis, jisai priešjo supratimo, kad talkytis su japonais bile kaina. Pastarąju laiku jisai ir jo sekėjai ėmė skleistį gyventojuose nepasitenkinimo dvasią ir suokablauti su priešiu.

Savaitė prieš tai, suokablininkai buvo atleisti iš valdiškų vietų ir kaip niekadėjai išmesti iš valdiškos partijos Kuomintang. Įsakant juos suimti, valdžia sako, tų išdavikų sudraudimas reikalingas, idant užtikrinti tautinį solidarumą, kaip nepavduojama sąlygą laimėjimui karu.

SFAX, Tunisa, Sausio 5. — Francijos ministeris pirmininkas Daladieris, apžiūrėjęs stiprias Tuniso pajūrio fortifikacijas, šiandien sugrįžo į Sfax uostą.

Daladieris afrikiečiams aiškina, kad vienybė su Tunisa yra dalis Francijos apsigynimo plano. Afrikiečiai visur Daladierį gražiai sutinką ir jam šaukia valio!

Liaudiečiai Atmušė Dideles Fašistų Atakas, O Vienoj Vietoj Išskynė 2,000 Italu

Lino Robinson, amerikietė piėšėja, kuri buvo nuvykus Vokietijos studijuoti meną, bet susipažinus su nazių menu pabėgo iš Vokietijos su didžiausiu pasibaurėjimu.

BARCELONA, Sausio 5. — Baisūs mūšiai eina netoli Borjas Blancas miestelio. Prieš tryliką dienų pradėto fašistų ofenzyvoj vakar įvykusiame didžiausiame mūšyje lojalistai išskynė 2,000 italu.

Apsigynimo ministerija pripažįsta, kad fašistai aplaikė nežymius laimėjimus Borjas Blancas sektoriuje, bet Jobla de Grana-della apylinkė, penkiolika mylių į pietvakarius, lojalistų kariuomenė sutriuškino tris dideles fašistų atakas.

Po 40 orlaivių fašistų eskadrilės išmetė tonus bombų ant lojalistų pusėje esančių kaimų, miestelių ir kelių. Artesa miestelio apylinkėj sunaikino visus kaimus ir patį miestelį.

Fašistai praneša, kad vakar po keturių valandų kovų gatvėse jiems pavykė paimti Artesa miestelį, kuris esąs svarbus mazgo į visą Kataloniją, nes į jį sueina apie tuziną kelių. Tai esąs didžiausias laimėjimas laike ofenzyvos ant Katalonijos.

Kiti pranešimai sako, kad į paskutinius mūšius Frankas metė apie 20 divizijų kariuomenės, kurių net kelios yra italu divizijos. Mat fašistai dėda visas jėgas, kad ligi sausio 11 dienos atsiekti šiokių tokių laimėjimų, kad Musolinis galėtų daugiau paveikti Cemberleną.

Anglas Inžinierius Susiieškojo Savo Žmoną

MASKVA, Sausio 5. — Bryan Grover, 37 metų amžiaus anglas inžinierius, kuris prieš kelias savaites su antrankiu orlaiviu iš Švedijos slaptai nukrido į Sovietų Sąjungą ieškoti savo žmonos ir buvo suareštuotas už nelegalų rubežiaus perskridimą, šiandien džiaugiasi susiradęs savo gražią žmoną. Sako, kad ko diplomatai nepajėgė atsiekti per keturis metus, tai tą jis atsieki su antrankiu orlaiviu ir tik tai tris savaites mokinesis skraidyti.

Inžinierius padaręs pareiškimą Sovietų vyriausybei, kad jei yra reikalas, tai jis taps Sovietų piliečiu, nes norįs gyventi su savo žmona, kurią jis vedė 1933 metais bedirdamas naftos industrijoje Sovietuos.

Inžinieriaus likimu susiinteresavusieji dar nežino, kaip pasiegs Sovietų valdžia. Bet nurodo, jog inžinierius paliausuotas ir su savo žmona gyvena "kur nors Maskvoj."

NEGALI SUSEKTI KAIP IŠTEKA UZSIENIN. SLAPTOS ŽINIOS

LONDONAS, Sausio 5. — Daily Herald rašo, kad nazij Gestapo viršininkas daug dirbo besekdamas kokiais keliais išeina į užsienį slaptos žinios, bet nepajėgė susekti.

Sako sužinojęs, kad apie "pavojingąsias medžiagas," karines paslaptis, o ypatingai apie submarinų smulkmenas gerai žinanti Sovietų Sąjunga. Girdi, Sovietų diplomatai nazij paslaptis pasaką kitų šalių laikraštiniams ir tokiu būdu visi jas žina.

Esant tokiai padėčiai, nazij viršininkai nutarė "sunaikinti" tam tikrą dalį slaptų dokumentų.

Japonija Pasiistūmėjo Arčiau Fašizmo

TOKIO, Sausio 5. — Princas Fumimaro Konoye reizgnavo iš ministerio pirmininko vietos. Jo vieton paskirtas baronas Kiichiro Hiranuma, karališkiosios tarybos pirmininkas ir aršiausias fašistas visoj Japonijoj.

Konoye taipgi buvo didelis reakcininkas, tačiau lyginant su Hiranuma galima buvo skaityti liberalu.

Kadangi Japonijos militarinės valdžios priešakyje atsistojo fašistas, tikimasi, kad tuojau pasikeis ir visa Japonijos politika. Manoma, kad Japonija tuojau pradės vystyti neprieteliškumą linkui Anglijos ir Jungtinių Valstijų, taipgi suvaržys kitų šalių navigaciją Yangtze upėje.

NAZIAI NUKIRTO VIENAM VOKIEČIUI GALVĄ

BERLYNAS, Sausio 5. — Nazij budeliai vakar nukirto galvą Rudolfui Szorui, 43 metų amžiaus, už tai, kad pastarasis už pinigus davinėjęs francūzams žinias apie Vokietijos-Francūzijos pasienyje pastatytus fortus ir naujus kariuomenės būrius.

Nuo nazij išgalėjimo Vokietijoj nukirsta virš dviejų šimtų galvų, apkaltintų už "išdavystę," daug už šnipinėjimą, o kita dalis už suokabius prieš nazij režimą.

Pagal pačių nazij žinias, per paskutinį perėjusių metų pusmetį už nepaklusnumą naziams atimta 2,560 vokiečių Vokietijos pilletybė.

Liudies Balsas

KANADOS LIETUVIU LAIKRASTIS, LEIDZIAMAS SPAUDOS
DRAUGUOS. ISEINA DU KARTU I SAVAITE.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50. Visur kitur
metams \$3.50; pusei metų \$1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Order) išrašykite Liudies Balsu vardu:

LAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

Toki "Laimėjimu" Reakcija Nesidžiaugia

Tik praėjusiuose Toronto miesto valdybos rinkimuose progresyvių atstovų išrinko mažiau, negu metai atgal. J. B. Salsbergas ir John Weir šiemet neišrinkti. Taipgi nepaėjo Tim Buck. Del to reacionieriai sklaidžia propagandą, jog pažangiečiams užduotas didelis smūgis. Tačiau reacionierių džiaugsmas labai dirbtinas. Veikiausiai juoni norima tik pridengti liūdėsį del neatsiektio tikslo. Štai faktai, kurie rodo, kad reakcija veik nieko nelaimėjo.

Salsbergas, Weir ir Tim Buck buvo neišrinkti tik todėl, kad reacionieriai atėmė tūkstančiams žmonių balsavimo teises. Tiesa, paskutinėm dienom buvo paskelbta, kad ir tie, kuriems balsavimo teisės buvo atimtos, galės balsuoti, bet mažas skaičius tą sužinojo. Kita, daugeliui vistiek neleido balsuoti, kad ir nuėjo, o ypatingai ateiviams. Antra, laike balsavimo ėjo didžiausios sutartybės. Nekuriems balsuotojams, kurie atrodė mažiau nusimaną apie balsavimo taisykles, liepė rašyti neteisingus ženklus, kad sugadinti balsus. Prie to, žinoma, dalinai prisidėjo ir propaganda. Reacionieriai su sąžonomis vertė eiti balsuoti prieš komunizmą. Tokiu būdu pažangos priešai šiemet progos nepraleido. Reikia priminti, kad reacionieriai balsavo net ir už mirusius. Vienas toks gudruolis buvo suareštuotas.

Bet gi Salsbergo ir Weir vieton išrinkti kiti pažangūs atstovai. Pavyzdžiui, Weir vieton išrinktas advokatas Milstonas, kurio patarimus dažnai matome ir Liudies Balse. Salsbergo vietą užims kituos varduos išrinkti pažangūs aldermanai. Reikia pasakyti, kad aldermanas Stewartas Smithas šiemet miesto valdyboj turės nemažą skaičių šalininkų. Reacionieriams praveisti savo planus bus labai sunku.

Kalbant apie balsus, reikia pasakyti, kad Tim Buck balsai rodo, kad reacionierių propoganda mažai ką paveikė. 45,112 Tim Bucko balsų ir toliau pasilieka buržuazijos gerklėj didžiausiu kaulu. Teisybė, kad per suktybes pavyko sumušti Tim Buck išrinkimą. Bet ne tame pamatinė svarba. Buržuazija gerai žino, kad Tim Buck išrinkimas nieko blogo nepadarytų, kaip nepadarė Smitho ir kitų pažangių atstovų išrinkimas pirmesniais rinkimais, o priešingai, būtų didelė nuostolė visuomenėi. Su propoganda ir suktybėmis reacionieriai siekė balsų skaičiaus sumažinimo. Jie manė, kad Tim Buck negaus nei pusės tiek, kiek pernai. Bet išėjo priešingai. 45,112 balsų, aktyvaizdoje tokios biauros propogandos, rodo, kad tie balsuotojai nėra vėjo pučiami, o rimtai pasiryžę kovoti už reformas, už pagerinimą miesto reikalų.

Del Toronto miesto rinkimų rezultatų pažangiečiams nėra reikalo nusiminti. Faktinai, tai didelis laimėjimas, nes, reakcijos ofenzyva, galima sakyti, atremta be didelių nuostolių.

Filma "Profesorius Mamlok"

Ateinantį pirmadienį Strand teatre pradės rodyti naują sovietinę filmą "Profesorius Mamlok." Kadangi ta filma yra daug skirtingesnė nuo kitų, tenka pasakyti keletą žodžių ir šitoj vietoj.

Ta filma skirtingesnė nuo kitų todėl, kad ji vaizduoja šiu dienų Vokietijos gyvenimą. Ji pagaminta remiantis aprašymu iš Vokietijos pabėgusio rašytojo Friederich Wolf. Minimas rašytojas pats savo akimis matė tokius įvykius ir aprašė, kuomi remiantis buvo pagaminta filma.

Kadangi dabar daug rašoma ir kalbama apie žydų, katalikų ir protestonų persekiojimą Vokietijojej, kiekvienam verta ją pamatyti ir susipažinti su tuo, kas dabartinėj Vokietijojej dedasi. Profesorius Mamlok filma skaitoma reališkiausia filma.

Prieš Toronto miesto rinkimus jūs girdėjote antikomunistinius kandidatus kalbant apie kultūrą, apie laisvę, apie meilę. Žiūrėdami į tą filmą jūs matysite, kokią kultūrą, kokią laisvę ir meilę tokie antikomunistai atneša, kuomet jie įsigali.

Liudies Balsas rekomenduoja visiems lietuviams, kuriems tik bus proga, šią filmą pamatyti. Tai didelės reikšmės filma. Tai tikra kopija šiu dienų Vokietijos valdonų darbėlių.

Lietuvos Valdžios Nusileidimas Nenaudingas

Lietuvos valdžios pranešimas, jog nutarta ištraukti iš Klaipėdos krašto valstybės saugumo policiją, nenaudingas. Tas, žinoma, daroma Berlynui spudžiant, bet prie nieko gero neprives.

Cekoslovakijos valdžia darė nuolaidą po nuolaidos, tačiau nazių reikalavimai nesibaigė. Pirmiausia sudetų naziai reikalavo tik autonomijos. O kai tą autonomiją gavo, jie pradėjo reikalauti atsiskyrimo nuo Cekoslovakijos ir prisijungimo prie Vokietijos. Panašiai bus ir su Klaipėdos naziais. Toliau jie reikalaus daugiau.

Jeigu Lietuvos valdžia mano Klaipėdos kraštą ginti, reikia pradėti dabar. Vėliau, kada naziai paims į savo rankas viską, bus jau per vėlu.

Ištraukimas valstybės saugumo policijos pavojingas dar ir tuo, kad lietuviai paliekami visiškų nazių malonėj. Dabar lietuviams bus negalima nei pasijudinti. Naziai savo teroru yra gerai žinomi.

Mes jau pirmiau minėjome, kad dabar Lietuvos padėtis pagerėjus. Lenkijai atsisukus nuo Vokietijos ir susidėjus su Sovietų Sąjunga, Vokietijai pozicija labai susilpnėjo. Sovietų Sąjungai, Lenkijai, Rumunijai ir Pabaltijo kraštams susijungus į vieną frontą galima laikytis. O kad Sovietų Sąjunga suinteresuota Pabaltijo valstybių nepriklausomybės išsaugojimu, tai nėra reikalo nei kalbėti. Bet gi jei Lietuva virs Vokietijos vazalu, kaip dabar Cekoslovakija, ji neteks savo nepriklausomybės, o ant galo virs Vokietijos vieškeliu maršavimui ant Lenkijos ir Sovietų Sąjungos.

Jeigu Lietuva nori susilaukti paramos iš Lenkijos ir Sovietų Sąjungos, ji turi dėtis prie jų. Pataikavimas ir nusileidimas naziams Lenkijos ir Sovietų Sąjungos blokui nieko gero nežada.

Jeigu Lietuvos valdžia galų galė pateks į voldemarininkų rankas, tuomet Lietuva bus jau prapuolus. Tuomet ji greitai bus atsukta prieš Lenkiją ir Sovietų Sąjungą Vokietijos nazių naudai.

Slaptasis oktopus — Slaptoji Vokietijos nazių policija Gestapo.

APŽVALGA

Tik Du Keliai

Beslartinant Toronto miesto valdybos rinkimams daugelio bažnyčių, ypatingai katalikiškų bažnyčių klebonai labai biauariai kelkėsi ant komunistų ir socialistų ir ragino balsuoti už komunizmo priešus. Balsuodami už komunistų ir jų sąjungininkų priešus, sakė jie, jūs apsaugosite bažnyčią nuo sunaikinimo. Bet kad toks kelias veda prie šingon pusėn, tai mato ir nekuri bažnyčių tėvai.

Tuo klausimu įdomų editoria- lą davė Toronto Daily Star gruodžio 3 dienos laidoje. Star rašo:

"Ar krikščionybė priešinga socializmui ir komunizmui? Ar bažnytiniai žmonės nusizėngia prieš savo bažnyčią dirbdami išvieno su socialistais ir komunistais? Ieškodami atsakymo į tuos klausimus, žymūs bažnytiniai rašytojai daro peržvalgą Kristaus mokinių, istorijos bažnyčios atsišėimo linkui socialiu problemų ir dabartinių mūsų socialiu judėjimų teorijų. Jie prieina išvados, jog šiandien bažnyčia stovi ant kryžkelės. Ant tokios pat kryžkelės, ant kokios dabar stovi liberalizmas. Vienas kelias veda linkui reakcijos ir, žinoma, pražūties. Antras veda linkui išlaidkymo liberalizmo ir bažnyčios. Abiems, bažnytiniam ir humanitariniam, judėjimams grumoją sunaikinimo pavojus, jeigu jie laiku nestos darban prashalinimui reakcijos. Pavojus bažnyčiai, sako Dr. Lewis, ne iš komunizmo pusės, o iš fašizmo pusės. Jeigu krikščioniška civilizacija išgelbėti, reikia sumušti fašizmą. Pastarieji metai labai aiškiai parodė, jog prie fašizmo krikščionybei maža viltis. Bėgimo nuo raudonųjų politika gali atiduoti bažnyčią į daug pavojingesnio priešo rankas. Ortodoksinė krikščionybė daugiau neteks prie fašistų pergales, negu prie komunistų pergales. Tokiu būdu Dr. Lewis reikalauja 'glaudesnių ryšių ir naujos tolerancijos tarp krikščionių ir socialistų atsilaikymu prieš bendrą priešą.'"

Tai labai teisinga pastaba. Puolimas komunistų, bėgimas nuo jų padeda reakcijai ir tuos pačius žmones su laiku atiduos į fašizmo nagus, kaip kad matome dabar yra Vokietijojej ir kituose kraštuose, kur fašizmas įsigalėjo.

Norint atremti fašizmą ir išsaugoti kultūrą, kurią žmonija sukūrė per šimtmečius, krikščionims ir komunistams bei socialistams darbo žmonės reikalinga stoti iš vieno. Jeigu krikščionys ir komunistai darbininkai kovos tarp savęs, tuomet pasinaudos reakcija ir įsigalės. Ją galima nugalėti tik bendromis jėgomis.

Ne Kiekvienas Gali Naudotis Demokratija

Gruodžio 3 dienos Daily Clarion rašo:

"Reakcijos bauginimo kampanija vakar įvykiuose savivaldybiniuose rinkimuose su žodžiais neužsibaigė. Globe and Mail reikalaujant, apie 20 pavienių bedarbių, laikomų John Frank Name ant Sherbourne gatvės, pereitą naktį buvo išmesti ant sniego už tai, kad jie buvo Tim Buck ir kitų pažangių kandidatų balsų saugotojai."

Tai taip tie ponai praktikuoją demokratiją. Iš vienos pusės jie lauzo demokratines teises darydami visokias suktybes laike rinkimų, o iš kitos — trukdydami, persekiodami žmones, kurie vienokiu ar kitokiu būdu pasisako prieš reacionierių masiną.

Išrinkus pažangius atstovus į savivaldybes ir kitas valdviutes tokie dalykai nepasikartotų.

Už Pasidavimą Berlynui

Rašydamos apie Lietuvos valdžios nuolaidas Berlyno naziams, Naujienos sako:

"Bet šiandien kitokios išieties Lietuvos valdžia, matyti, neturi."

Sulyg Naujienų išvedžiojimo, tai visa blygybė ne tame, kad Berlynui pasiduoda, bet tame, kad tai atlieka ne Bielinis, Kairys ar kiti. Jos drožia:

"Bloga ne tai, kad Kaunas stengiasi su Berlynu susitariti; bet tai, kad derybas veda valdžia, kuri neturi patikėjimo plačioje Lietuvos visuomenėje."

Matomaj Naujienos mano, kad visuomenės pasitikėjimą turinčiai valdžiai būtų lengviau tai padaryti, tai yra pasiduoti Berlynui.

Bet galima iškalno pasakyti, jog prieš Berlyną keliaklupčiojanti valdžia, nežinurint iš ko ji susidėtų, iš Bielinis ir Kairių, ar kurių kitų, visuomenės pritarimo neturėtų.

Dabar sąlygos neblogos ir Lietuvai galima spirtis. Faktai rodo, kad Lietuvos valdžia iš Klaipėdos krašto valstybės saugumo policiją ištraukė niekieno neverčiama.

Kam Atsauktas Karo Stovis

Mes jau pirmiau nurodėm, jog Lietuvos karj stovis panaikintas ne tam, kad palengvinti Lietuvos liaudžiai. Dabar tą patvirtina Lietuvos Komunistų Partijos organas Tiesa. Tiesa rašo:

"Lietuvos fašistiniai viešpačiai nūduoda Lietuvos liaudžiai padarę didelę malonę atšaukdami karj stovį. Bet tikrumoj tai yra negirdėtai šlykšti Lietuvos tautos apgaulė ir jos gyvybinių interesų išdavimas. vokiškajam fa-

sizmui.

"Kam gi ištikrųjų karj stovio atšaukimas yra palengvinimas? Visa Lietuvos liaudis paliekama pirmykstėj persekiojimo padėtyj, neduodama jai laisvės nei pusės žodžio išreikšti savo teisių, neduodama jai organizacijų, spaudos, žodžio laisvės; paliekami jos kovotojai už jos teises, už Lietuvos nepriklausomybę pūdyti kalėjimuose ir koncentraciniuose. O Lietuvos nepriklausomybės grobikams hitlerininkams kaip Klaipėdos krašte, taip ir visoj Lietuvoj duodamos neribotos teisės visur viešai demonstruoti savo agresingą veiklą prieš Lietuvos nepriklausomybę. Buvusieji sovogistai, kurie už Lietuvos nepriklausomybės grobimą buvo pasodinti kalėjimais, visi smetoniškojo fašizmo paleisti ir aprūpinti valdiškais tarnybomis; paskutinieji riaušinninkai hitlerininkai taip pat paleisti iš koncentracijų, hitlerininkams, kurie atvirai kėsinasi prieš Lietuvą ir ruošia jai okupaciją, kurie vykdo agresingus Hitlerio planus, karj stovio atšaukimas praktiškai duoda visas organizacines ir propogandines teises. Jau lapkričio 1 d. Klaipėdos hitlerininkai viešai demonstravo savo agresingumą prieš Lietuvą, o fašistų valdžios oficiozas Lietuvos Aidas tas demonstracijas dar tam tikra prasme užgria. Kur gi beieškoti niekšingesnės savo krašto išdavystės?"

"Lietuvos liaudis, placiosios darbo masės, įvairiausių ištikinimų liaudies sluoksniai, visi, kam tikrai rūpi Lietuvos nepriklausomybės gynimas, i šitą Lietuvos fašistų šlykščią tautos apgaulę ir Lietuvos nepriklausomybės išdavystę turi atsakyti vieninga griežta kova už savo teises. Reikia vystyti judėjimą kovai už demokratines teises, už žodžio, spaudos, susirinkimų laisvę Lietuvos tautai, už amnestiją politkaliniams kovotojams už Lietuvos nepriklausomybę, o Lietuvos priešams hitlerininkams, voldemarininkams, Lenkijos agentams atimti bet kurią veikimo laisvę. Kovodami už tai, mes ištikrųjų ginsim Lietuvos nepriklausomybę, prieš smetoniškus kapitalistus ir pardavikus, už Lietuvos apgynimo valdžią."

Amerikonų Prietaringumas

Tūlas A. Laisvėj rašo:

"Vienas sumanymas kalendoriui pataisyti tai būtų įvesti 13-kos mėnesių metus, po keturias savaites mėnesiui; taip ir susidarytų 52 savaitės; kilniem gi metam galima būtų daryt priedus."

"Bet sunkiausias įvedimas 13-kos mėnesių tai būtų Jungtinėse Valstijose. Cia žmonės, nežinia kodėl, yra nuo senai išskalbėję sau, būk tryliktas numeris esąs 'nelaimingas.'"

"Amerikonė niekad neso-dins 13-kos mėnesių prie stalo; trylikta svečių diena, o ypač dar penktadienį, laikoma nelaimingiausia. Jeigu traukinio vagonas būtų pažymėtas 13-tu numeriu, jis gautų važiuot tuščias, gal apart vieno kito drąsesnio žmogaus."

"Aukštuosiuose namuose, dangorėžiuose, viešbučiuose ir departamentinėse krautuose tryliktas aukštas yra numeruojamas 12 B arba vadinamas 'tarpinių' (mezzanine) ar pažymimas kaip kitaip, tik ne 13-tu numeriu."

"Keistas prietaro reikškinys šalyje, kur tokia daugybė mokyklų ir laikraščių."

"Visi tyrinai atmeta pasaką apie 13-to numerio nelaimingumą; bet prietaringi asmenys nušneka, būk trylikto numerio nelaimiui nėra tik todėl, kad žmonės jo vengia."

Kaip Eina Liudies Balso Vajus

Laikė praeitos savaitės Vajininkų veikimas ir lenktybų tempimas žymiai padidėjo. Drg. S. Sabaliauskas, tūronietis, pasivijo ir pralenkė drg. Zilinską, palikdamas jį antrąj vietoj. Bet drg. Zilinskas nestėvi vietoje. Jis irgi varosi pirmyn. Ir todėl, nors drg. Sabaliauskas dideliu žingsniu atsisėdė jo pirma jo, bet negalės būt pirmus. Lenktynės dar tesiasi ir nežinia ką montrealiečiai dar rengiasi parodyti.

Montrealė gražios lenktybės vystosi tarp trijų vajininkų. Jų tarpe kol kas drg. E. Vilkiš, kurio pirmą vietą, bet labai silpnai, nes drg. L. Bernotienė tik trečioj vietoj Montreale, bet jai taip smarkiai varysis pirmyn, kaip praeitą savaitę, tai galės pralenkti visus. Ji nuo 16 punktu per vieną savaitę dasyarė iki 62.

Drg. M. Deedas iš Red Lake pirmuoju savo pasirojimu puikiai atsirekomendavo. Nors pačių pirmųjų vietų ir neužėmė, bet turime neužmiršti, kad ten ir veikimui dirva yra labai daug mažesnė.

Abelnai visi vajininkai stovj sekančiai:

Pavardė	Punktai
Sabaliauskas S., Toronto	205
Zilinskas V., Toronto	157
Zaleskienė P., Edmonton	112
Jokubaitis D., Smooth Rock Falls	108
Vilkiš E., Montreal	103
Bernotienė L., Montreal	102
Deedas M., Red Lake, Ont.	102
Ilekis S., Central Patricia	90
Astrauskienė T., Montreal	62
Brazdžius J., Sudbury, Ont.	61
Liudies Balso raitinė	55
Gaven P., Lethbridge, Alta	48
Braus R., Rochester, N. Y.	46
Bunkus F., Montreal	39
Morkūnas J., Pinto, Sask.	36
Zuilis P., Timmins, Ont.	36
Malgis A., Toronto	27
Balaitis D., Rodney, Ont.	24
Valenta M., Cleveland, Ohio	19
Bunkus V., Montreal	18
Byrienė E., Toronto	18
Virbalas J., Montreal	18
Skripkienė P., Montreal	18
Vigelis C., Welland, Ont.	18
Trepeika J., Cadomin, Alta	17
Petras, Windsor, Ont.	17
Kevėža Kl., Toronto	14
Urbanavičienė E., Montreal	12
K. K., Montreal	12
Hamiltonietis, Hamilton	12
Purlis J., Vancouver, B. C.	12
Brogienė K., Toronto	12
Moskaitis P., Kapuskasing	12
Mačulaitis J., Montreal	12
Marinas P., Prince Alberta	12
Narush J., Red Lake, Ont.	12
Binks J., Victoria, B. C.	12
Siriuniėnė B., Sudbury, Ont.	12
Kriščiūs S., St. Boniface	12
Man	12
Petronis A., McKenzie Is.	12
land, Ont.	12
Paragis M., Montreal	12
Shimaitis, Brockton, Mass.	10
21 turi mažiau, kaip po 10 punktu.	

Vajaus Atsiskaitymo Diena

Sis Liudies Balso vaju bėgiasi su sausio 15 diena. Kadangi visose kolonijose dar liktos dienos bus veikiamas kaip vajuas laiku ir ruošiami paren-gimai net pačiose paskutinėse dienose, todėl suprantama, kad su ta pačia diena nebus įmanoma visų kolonijų komitetams suvesti visas pajamas ir jas priduoti iki 15 dienos. Kad davus laiko kiekvienoje kolonijoje vajuas užbaigimą sutvarkyti ir pajamas bei naujus skaitytuos ir atnaujiniimus priduoti, numatome ir skiriame, kad ligi 1 d. vasario mėnesio turi būti visi vajuas rezultatai priduoti administracijai. Lig tos dienos priduoti nauji skaitytovai bei aukos bus pri-skaitomos vajuon. Ir galūtinis vajuas raportas tilps vasario 3 dienos Liudies Balso laidoj.

Prašome visų vajininkų ir rė-sekančių:

Rajonas	Aukų skait.	Kvota	Gauta
I Rajonas	Aukų \$300	\$311.00	
	Naujų skait.	75	23
II Rajonas	Aukų \$400	\$501.98	
	Naujų skait.	70	33
III Rajonas	Aukų \$200	\$100.07	
	Naujų skait.	20	8
IV Rajonas	Aukų \$100	\$ 73.59	
	Naujų skait.	15	12
Viso:	Aukų \$1,000	\$986.64	
	Naujų skait.	180	76

Vajaus peržvalga rodo, kad me visos kolonijos veikia taip, kaip turėtų veikti. Pirmas, trečiasis ir ketvirtasis rajonai toli atsilikę nuo antrojo rajono. Trečiasis rajonas dar vos tik pusę savo pr-niginės kvotos teispildė. Ketur-

tas rajonas dar tik eina prie už-pildymo savo kvotos. Tenka nu-girsti, kad ketvirtajam rajone turi sukėlė daugiau, bet dar tik nepridave. Su trečiu rajonu da-lykai žymiai blogiau. Vaju, va-dovaujanti draugai tikisi, jog savo kvotą išpildys, bet lig šiol dar mažai pridūota. Negalima tikėtis, kad trečiasis rajonas šia-mė vajuje pralenktų kitas koloni-jas, nes yra visiems žinoma, kad jie veda tuo pačiu laiku sa-lės nusipirkimo vaju, kas reika-lauja daug darbo ir aukų, todėl suprantama, kad Liudies Bal-so vajuje negalės tiek sukėti, kiek buvo sukeitta pernai metai-s. Bet vienok draugai turėtų sup-rasti, kad Liudies Balso reika-lai liečia visus Kanados lietuvių reikalus ir todėl turėtų dėti daugiau pastangų, kad per li-kusį vajuas laiką atliktų tą, ko lig šiol negalėjo.

Pirmas rajonas šiemet labai at-sileka nuo pernai metų vajuas lygio. Nejaugi draugai nenori suprasti, kad Liudies Balsas iš-augęs į du kart savitini ir šėnų puslapių laikraštį negali apseiti su tom pačiom išlaidom, kuriom-mis galėjo apseiti leidžiant vieną kartą į savaitę. Liudies Balsas per praėjus metus išaugo dvi-gubai ir todėl negali apseiti tom-lis pačiom išlaidom. Yra-gyvas reikalas šiame vajuje kvotą visapusiai išpildyti 150%. Draugai ir drauges per likusį vajuas laiką turėtų daugiau su-koncentruoti jėgas vajuas pra-vedimui su 150%. Vajuas ko-mitetai ir vajininkai turėtų su-sirinkę perveikti savo veiki-mą ir planus. Reikia daugiau pa-sitarimų ir planų, nes atrodo, kad pirmo rajono draugai su per dideliu pasitikėjimu stojo į va-ju.

Nors atrodo, kad antras rajon-s savo pinigine kvotą išpildys 150%, vienok torentiečiai irgi turėtų daugiau pasipausti. Ne-galima Liudies Balso vajuas užmiršti ir turime kiekvieną pa-sitaikusia progą išnaudoti.

Administracija

DAR GALIMA PAMATYTI FILMĄ "JEI KARAS KILTŲ RYTOJ"

TORONTO, Ont. — Sovietinė filma, "Jei Karas Kiltų Rytų," vaizduojanti karinę SSRS galia, dar bus rodoma penktadienį, sausio 6, nuo 1-mos valandos po pietų iki 11.30 val. vak. 300 Bathurst St. Tą filmą verta vi-siems pamatyti.

Mokslas, Technika ir Įvairenybės

Kaip Sena Girtuoklystė Ir Butlegerystė

Kaip senai žmonės pradėjo gerti svaiginamus gėrimus, sužinoti, iš pradžių mažai išvystytus, niekas negali tikrai pasakyti. Paprastai yra žinoma, kad svaigalai yra naudojami jau kelis tūkstančiai metų. Tyrimai atrodė, kad akmens galybės žmonės pradėjo malėti pieną ir vandenį su tam tikrais svaiginamais gėrimais. Akmens galybės pabaigoje buvo naudojami ir alus, bet gryniau pagamintas alus atsirado vėliau. Senovės Romos uosto Ostia iškasenoje atrandama, kad alaus bėrai ir vyno sandėliai jau žydėjo prieš du tūkstančius metų.

Manoma, kad primityviški žmonės naudojo svaigalus ne todėl, kad jiems būtų linksniau ar smagiau, kaip kad mano geriami šiuolaikiniai žmonės, bet todėl, kad jie manė, jog išsigerę susiriša su virš gamtiška jėga. Gerė religiniais sumetimais.

Idomu ir tas, kad butlegerystė ir Amerikoje vadinamos spykyzės atsirado ne moderniais laikais, kuomet Amerikoje buvo išleistas draudžiantis svaigalus pardavinėti įstatymas, bet Europos augimo eroje, apie penkioliktąjį amžių. Tais laikais buvo draudžiama gerti arbatą, kavą ir šokoladą, tad įvairūs prekybininkai turėjo slaptus namus, kuriuose pardavinėjo uždraudžiamas gėrimus ir tuo praktikuodavo šiuandien vadinamą butlegerystę.

Arkliai Evoluacija

Dabartinio greitojo žirgo ir sunkaus tipo arklio protėviai buvo visai nepanašūs šiandieniams savo proinimams, kaip sako paleontologų sąjunga. Gal nė vienas gyvulių giminė nepadarė tokios greitos evoliucijos, kaip arkliai. Pavyzdžiui, archeologai atkastos gilios senovės iškasenos rodo, kad tų laikų žmogus savo išvaizda ir kūno struktūra mažai kuo skyrėsi nuo dabartinio žmogaus arba visai nesiskyrė, o naudojamų arklių piešiniai

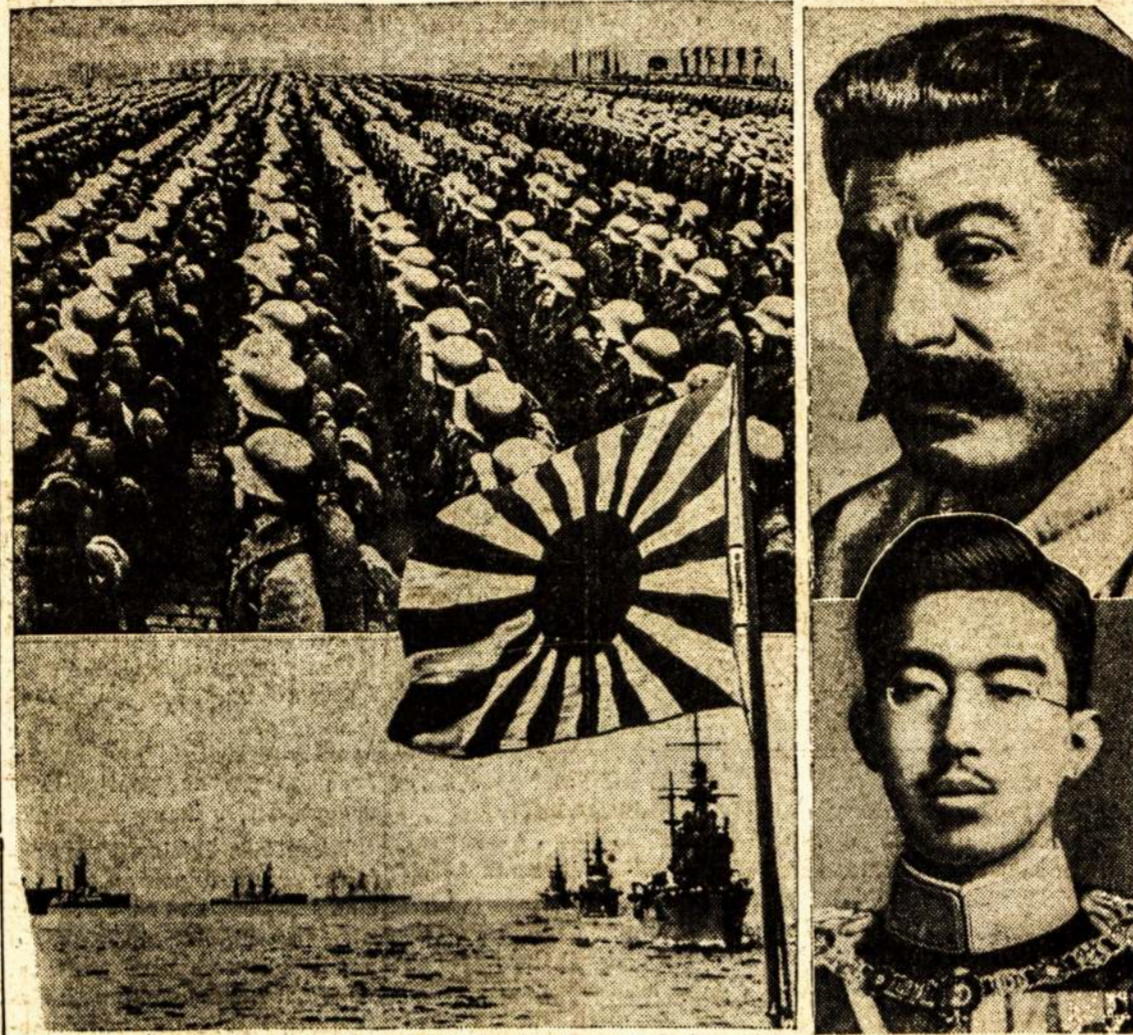
rodo, kad jų talkininkai buvo visai skirtingi nuo šiandieninių žmogaus pakelbininkų. Remiantis senoviniiais pavyzdžiais prieinama išvados, kad šiandieninių arklių giminė išsivystė iš įvairių laukinių asilų ir zebų padermių, gyvenusių įvairiose pasaulio dalyse ir įvairiais istorijos laikais. Šiandien tos padermės irgi išsivystė į modernių gyvulių padermes, bet prieš daugelį amžių jos buvo žemam išsivystymo laipsnyje.

Arkliai evoliucijai pradėjo vystytis Amerikoje. Tai buvo gyvulys nedidesnis už šiuandieninę lapę, turėjo tik apie vienuolika colių aukščio, trumpą sprandą, apvalų kūną ir į lapės kojas panašias kojas. Turėjo menkai išvystytas kanapas ir prie jų nagus, dantys buvo pritaikyti lapų ir minkštesnių augalų graužimui. Surandama, kad jie gyveno nedidelėmis kaimeinėmis miškuose. Šiuos arklių protėvius mokslininkai vadina eohiponais. Manoma, kad ledų galybėje jie perbėgo per Beringo sąsiaurį į Aziją ir tokiu būdu Azijoje ir Europoje prasidėjo vystytis arklių giminė.

Šie arklių pirmtakūnai gyveno rytinėje Rocky kalnų pašlaitėse apie kelis milijonus metų atgal. Vėlesnių laikų iškasenos rodo, kad didesnius gyvulius, bet jų panašumas tas pats. O dar vėlesnėse geologinėse formacijose atrandamos lėtos serijos ir vis kas kart moderniškesnės, tačiau negalinčios prilygti dabartinių dienų arkliui.

MILJONIERE NUSIZUDE

Mrs. Miriam Rieber, milijonieriaus alejeaus kompanijų viršininko žmona, išsako pro langą iš 35-to aukšto, Hampshire House, Central Park South, N. Y., ir ant vietos užsimušė. Jos slaugė pastebėjus ją kaistai elgiantis ir bandžius sulaukyti, bet jos rankose liko tik batas ir šmotas ponia drabužio. Jos vyras esąs Europoje su biznio reikalais.

Japonijos pagieža Sovietų Sąjungai nuolatos auga. Ypatingai Japonijos imperialistai pyksta ant Sovietų del Sovietų paramos Kinijai ir atsisakymo atnaujinti žuvavimo sutartį. Nekurį laiką Japonijos karo viceministeris pareiškė, jog karas su Sovietais neišvengiamas. Tačiau tuo pačiu metu jaučiama didelė baimė, nes Sovietų Sąjunga nuolatos tvirtėja, o Japonija silpnėja. Viršūjų matome SSRS kareivius, kurie kariaus su didžiausiu pasiryžimu, nes jiems yra už ką kariauti. Apačioje Japonijos laivynas. Dešinėje viršūjų Juozas Stalinas, o apačioje Japonijos imperatorius Hirohito.

Saulės Kaitra Sukamas Inžinas

Smithsonian instituto sekretorius doktoras Abbot praleido dvidešimtį metų bevystydamas saulės kaitrą varomą aparatą — inžiną, kurį jau užpatentavo. Abboto aparatas turi saulės spindulius surenkančius veidrodžius, išsitas serijas stiklinių tubų, kurių pagalba surenka 392 laipsnių Fahrenheitto karštį. Su šiuo karštiu padaro tiek garų, kad gali sukurti inžiną. Abboto aparatas dar nėra per daug tobulus ir yra labai brangus. Tačiau turint omeny, kad

saulė su savo spinduliais per vienus metus atsiunčia tiek šilumos, kad ją norint dirbtinu būdu pagaminti reiktų sudeginti 200 milijonų tonų antracito anglių, o daugumas tos energijos žūsta veltui, tad Abboto aparatas yra įžanga į tos veltui žūtančios energijos išnaudojimą. Tas duoda viltį, kad ateis laikas, kada energijos gavimui žmogui neteks lįsti į žemės gelmes, bet saulės energija eis į aparatus ir suks mašinas, virs valgius ir nakties metu apšvies

žemės paviršius. Negreitai tas bus, bet tam pradžia jau yra. PASAULINĖS PARODOS IDOMYBĖ Pasaulinėje Parodoje New York'e bus įstatyta tokia vieta, kurioje galės išsipaigioti neimė nei dviejų valandų laiko. Blaiyinimo procesas būsiąs atliekamas patalpinant svaigulio suimta kostumerį į tam tikrą kompartamentą, kuriame bus 90% oro ir 10 nuosimčių carbon dioxide.

Bendri Organiški Chemikalai

Plačiai atrandamas organiškas mišinys, chemistams žinomas kaip trimetilaminas, suteiktas gyvuliams ir augalams parodė, kad jis ant augalų ir gyvulių padaro tokią pat psichologinę veikmę, kaip kad padaro lyties hormonai, tvirtina Briuselio universiteto profesorius Havas.

Aukštai veikiantieji chemikalai, įskiepinti į jauno pamidoro viršūnę, paakstina augalą daugiau augti ir to pasekmėje būna 22 nuosimčiai daugiau žiedų. Įdėtos varlės į trimetilamino skiedinį išsineria iš senų odų ir pasiruošia neršto sezonui, nežūrint to, kad tas sezonas jau būna praėjęs apie tris mėnesius. Kiti amfibijiniai tvariniai įdėti į tą skiedinį irgi padidina neršėjimo instiktus. Taip pat skiedinys paskatina ir augalų tynimų augimą.

Tie eksperimentai rodo, kad visi smulkūs organizmus reguliuojantieji padariniai, kaip tai liaukos, hormonai ir kiti syvai, yra tarpiai susirišę su organišku chemikalų veikimu. Nuo jų ir priklauso organizmų veikimas.

PAUKŠCIUS NAIKINANTIEJI VORAI

Gyvųjų „liekanų“ šalyje Australijoje surasta ligi šiol nematyti voriai, kurie suėda paukščius. Vienas muziejaus entomologas pasakoja, kad miško gilumoje jis užtikio laukinio jauno kalakuto kojas ir pastebėjo olą, kurioje užtikio kiaušinio didumo vorą, o per kojų plotį turėjo devynis colius pločio.

Kitas gamtos tyrinėtojas pasakoja, kad vieną kartą pamatęs išdžiūvusio druskos ežero dugnu bėgant keistą sutvėrimą, kuris buvo žiurkės didumo. Gyvis įlindo į olą. Tyrinėtojui paaiškėjo, kad tai didžiulis voras. Norėjo jį iš ten iškrapatyti, bet gyvis parodė didelį pasipriešinimą.

Vaikai Lenktyniuoja Bažnyčioje

Vienoje Londono bažnyčioje kasmet įvyksta nepaprastos lenktynės: sueina maži vaikai ir ima kiek galėdami dumti apie suolus. Kas pirmesnis apibėga, tas gauna atitinkamas dovanas. Šitos lenktynės jau tęsiasi nuo XVI šimtmečio. Mat, vienas turtingas knygų leidėjas leidyklos savininkas, Džonas Fišeris, 1574 metais mirdamas tam tikrą savo turty dalį testamente užrašė savo parapijos bažnyčiai. Tačiau Fišeris tuos turtus paliko bažnyčiai ne tam, kad jie tuojau kam nors būtų sunaudoti, bet tam, kad iš palikimų kasmet būtų ruošiamos bažnyčioje vaikų lenktynės aplink suolus. Tuo būdu dabar tokios lenktynės ir įvyksta. Lenktynių metu yra paprastai pilna bažnyčia žmonių: jie čia susirenka ne melstis, bet pasižiūrėti lenktyniuojančių vaikų. Lenktynės įvyko ir šiemet.

Šeiminkėms Patarimai

Išvalyti juodą silką. Patiesk audeklą ant lentos „geraža pulke“ ir viršų gerai nuvaliusi dulkes šepetė suvilgink karšta kava. Kavą pirmiau iškošk per tankų audeklą. Kai apdžius prosink.

Geležies rūdis iš baltinių geriausia galima išplauti rūgščiu pienu.

Parudavusius nuo perkaršto prosu baltinius tuoj iškabink kur karščiausia saulė.

Dėmes nuo pirštų, gautas beplaustant daržoves, geriausia galima išimti patrynus žalias bulvės šmotelius.

Rašalo ar iodo dėmes iš staltiesės bei kito baltinio galima išplauti šviežiu šiltu pienu ir miltu. Tik nereikia duoti rašalui džūti.

Mallavą iš draubūžių galima išplauti mišiniu po lygų kiekį tarptentino ir amonijos.

NIKOLAI OSTROVSKY

Iš Rusų Kalbos Vertė PETRAS

KAIP UŽSIGRŪDĖ PLIENAS

ROMANAS

IZANGA

N. A. Ostrovskio romaną „Kaip Užsigrūdė Plienai“ pirmiau visko parodo, kaip didžiojo Spalio revoliucijoj, kovoj prieš kapitalistus, imperialistus, dvarininkus, interventus, petliurčius ir įvairių rūšių nacionalistus, augo ir tvirtėjo klasinis susipratimas darbininkiškos ir valstietiškos biednuomenės.

Spalio revoliucija sutruokė po savo kambarėlyje milijonines darbininkų mases, kurie stėjo po komanda garsiųjų pulkvedžių Vorošilovo, Frunzės, Budenjo, Katovsko, Primakovo, Cepajevo ir leningradiško Ščarso, kurio divizijoj kovoj ir draugas N. A. Ostrovskis, nesigalėdamas gyvybės su drąsa, pasiaukojusiai kovoj po vadovystės Lenino-Stalino partijos už socializmo idėją, sovietų valdžią ir už pasaulinę revoliuciją. N. A. Ostrovskio romane aiškiai atspindi didybė šios kovos.

nin tomas XXI puslapis 319) Ir tuos svarbius punktus Spalio dienose užėmė šimtai, tūkstančiai Ostrovskių.

Rašytojas begalo įdomiai nurodo romane, kaip Spalio revoliucija pažadino klasinę neapykantą ir susipratimą pavergtų masių pačiose krašto tamsiausiose provincijose. Draugas Ostrovskis romane paduoda nemažai įdomių apžvalgų iš proletarų ir kaimo bednuomenės gyvenimo, numaskuoja buržuaziją ir miestelėnus tokių tolaikinių provincijų, kaip Šepetovka, Novgrad-Volinsk, ir daug kitų joms panašių. Jis aiškiai parodo inteligentijos ir smulkiosios buržuazijos rolę, jos visuomenišką padėtį, jos netinkamą netikrą supratimą apie revoliucijos jėgas.

Ostrovskio romane įvyksta susikirtimas Povilo su gimnazistu iš Leščinskų šeimos. Pasipūtimas, išdidumas, sausos begėdiškos mintys, lengvabūdybė, niekšiškas ir išdavystė — štai kuomi charakterizuoja paukščius miestelioniško, lizdo, įklumpusius tuštybę, nusmurgusiam miestelioniškam provinciniam gyvenime. Kaip maža žuvelė slankiodama apie ryklį maitinasi jo atmatomis, taip ir ši inteligentija ir abelnai vidurinė klasė gyveno atmatomis dvarininkų ir stambiosios buržuazijos lobių. Jie ruošė savo sūnus apart tarnų ir špionų galimai atetiesiems karjerai taip vadinamam „visuomeniškam veikimui.“

Milžiniška jėga — jaunimas. Jų tarpe gyvenimas verda kaip šaltinis. Jaunimas atsidavusiai stovi eilėse garbingos nenugalimos Raudonosios armijos apgynimui Sovietų Sąjungos. Jis, stovėdamas priešaky su komsomolais, vadovystėje partijos ir visos darbo žmonių vado draugo Stalino, veda įvairiose srityse socialistinę statybą: moksle, technikoje, dailėje, literatūroje, ir atlieka šiaip įvairius atsakingus uždavinius. Daugumoje atsikimų komsomolai ir jais vadovaujamas jaunimas apvainikuoja vieną po kitos pergalės industrijoj, transporte, ūkyje, socialistinėje ir nacionalistinėje kultūros statyboje, visame kiekvienadieniniame Sovietų šalies gyvenime.

Viso pasaulio paverttosios masės dar sykį įstiklinė iš padarytų pirmyn žingsnių praėityje ir iš dabartinių pavyzdžių socialistinio darbo, koks neišsėmiamas šaltinis revoliucinės ir darbo kūrybos slėpiasi mūsų tautoje.

Pasiaukavimą savo socialistinėje tėvynėje, Lenino-Stalino partijai parodo pats autorius romane „Kaip Užsigrūdė Plienai.“ Prikautytas geležinės ligos patalo, jis nenuilstančiai dirba, tveria, gyvena pačiu karščiausiu gyvenimu mūsų didžiosios epochos ir jame ima neišsėmiamas jėgas, energiją, drąsumą, entuziazmą. Jo paveiklas — aiškus pavyzdys augančiai gentkartei, kaip reikalinga gyventi ir dirbti. „Žmogui pats brangiausias dalykas yra gyvenimas.“ jis kalba lūpomis romano karžygio Povilo Korčagino. — „Jis duodamas žmogui tik vieną sykį ir jį pergventi reikalinga taip, kad nebūtų kankinančiai skaudu už betiksliai pergyventus metus, kad nedegtų gėda už niekšišką žemą praėitį ir kad mirdamas galėtų pareikšti: visas mano gyvenimas ir visos jėgos buvo atiduotos pačiam puikiausiam pasaulio tikslui — kovai už išliuovimą žmonijos.“

Toks tai buvo pasiaukojusis atsidavimas socializmui proletariško jaunimo, jo stebėtinai avangardo komsomolų — už pasaulio ko-

vų triumfą. Toks tai atsidavusis pasiaukojimas yra ir dabar sovietinio jaunimo socialistinei kūrybai. Toks jis bus ir būsimose kovose už pasaulinį Spalį.

Povilas — svarbiausias romano karžygis. Dalyvauja mūšiuose prieš baltuosius lenkus, baltąsias gvardijas, petliurčius, o paskui atsakingam komsomoliškam darbe, Povilas visada tvirtai kovoj su klasiniais priešais, visada atmušdamas jų netikėtai staigius priešrevoliucinius darbus.

Bet Povilas jaunas. Jo gyvenimo kelyje susimezga mazgai meiliškos simpatijos, pergyvenimo. Skaitytojas ras šiame romane daug paveiklių tikros žmonių draugystės susijusios į vienintelį tikslą kovai už aukštesnį žmonių idealą, o taipgi šiandieninis jaunimas pasisėms iš šios knygos daug gyvų patarimų, kad išvengus klaidų, išraus su šaknimis pergyvenimus senosios būties, kovoti su trivijalybe.

O jeigu Povilas ir padarė klaidą savo simpatija prie merginos, kuri dar buvo neutraukus siūly ją riančių su neproletariška vidurine klase, tai, nežiūrint į savo aistringų jausmų kančias, Povilas su šaknimis išrovė ją iš savo širdies ir visas atsidavė kovai už socializmą.

Nei sužeidimas kraujuotam mūšy, nei sunki liga, grąsinanti jo gyvybei, nesulaužė Povilo. Negalėdamas jis savo sveikatos, kaip greitai atsistoja ant kojų, tuojaus išnaujo įsitraukia į audrotą gyvenimą atstatymui liaudiško ūkio, vyriškai perneša netikėtus sunkumus pirmuose metuose revoliucinio perėjimo ir civilio karo, ir kaip titanas (mifologijos) jis neša neapsakomai didelį sunkų darbą įvairiose liaudies ūkio šakose ir ten, kur tik jį siuntė partija ir Komsomolai. Visur, kur tik sutiko, jis atidengė ir numaskavo atvirus ir slaptus priešus, nenuilstančiai kovoj prieš menševizmą ir trockizmą partijoj ir komsomole, prieš visus nukrypimus, už leninišką generale liniją.

Kaip teisingas draugas Leninas padaręs

atsišaukimą kovoti prieš nekultūriškumą ir biurokratizmą. Kaip teisingas draugas Stalinas metęs nuožvalgų šūklį į žmones: „iš visų vertingiausių turty, kokie tik randasi pasauly, pats vertingiausias ir pats sprendžiamiausias turtas pasireiškia žmonės, kadrai.“

Nikolajus Ostrovskis įrašė į istorijos lapus nemažai didvyriškų žygių, drąsumo ir narsumo. Už jo kovings žygius ir užsitarnavimus, už jo talentingus kūrinius literatūroj, su kuria kaip su aštriu ginklu jis tęsė kovą už pastatymą beklasines socialistines visuomenės, partija ir darbininkų-valstiečių valdžia apdovanojo jį aukščiausia dovana — Lenino ordenu.

Šiandieninis mūsų garbingas komsomolas, iš kurio kilo ir Ostrovskis, auklėja tūkstančius, dešimtis tūkstančių, milijonus žmonių, kurie savo širdies krauju gaivina išsivystymą ir žydėjimą kūrybinių mūsų šalies jėgų, jie kovos ir atsieki iki pilnai pergalėi Lenino-Stalino partijos visame pasaulyje.

DALIS I

Skyrius I

— Kurie iš jūsų prieš šventes buvot atėję pas mane į namus atsakyti pamokas — atsistokit!

Išpurtes žmogus juodam popiškam suture, su žmuku kryžiu ant krūtinės grąsinančiai pažūrėjo į mokinius.

Mažos piktos akys apdengė visus šešius pakilusius nuo suolų, — keturis berniukus ir dvi mergaites. Jie baimingai pažūrėjo į jį.

— Jūs galite sėsti, — pamojo ranka į mergaites.

Tos greitai atsėdė, lengvai atsikvėpdamos.

Akys tėvo Vasilijaus sustojo ant keturių mažų figūrų.

— Eikit čionais, balandėliai! Tėvas Vasilijus pasikėlė, patraukė kėdę

Lietuvoje

PROJEKTUOJA PAKEIST MOKESČIŲ TVARKĄ UŽ SĖDĖJIMĄ KALEJIME

Kaunas. — Pagal išleistą įstatymą visi sėdį kalėjimuose ar areštines už kiekvieną ten išlaikytą dieną turi mokėti po 3 litus. Šie mokesčiai išieškomi bendra valstybinių mokesčių ieškomąja tvarka. Patirta, kad šio mokesčio išieškojimas sustabdomas, nes projektuojama pakeisti įstatymą ta prasme, kad būtų imamas mokeskis už išlaikymą kalėjimuose ar areštines tik iš tų, kurie nubausti privatus kaltinimo byloje, kuriose galėjo susitalkinti. Praktikoje pasirodė, kad kai kurie nubaustieji nepajėgia "sėdėjimo" mokesčių sumokėti, o iš kurių beturčių visai nėra vilties išieškoti. Sakysime, kelių ha ūkininkas nubaudžiamas metams kalėti. Ūkis lieka be darbininko, o jam išiešius kalėjimo už sėdėjimą reikia sumokėti apie 1,000 litų. Iš kur tokią sumą smulkus ūkininkas paims. Vėl kitas atsitikimas: nubaudžiamas 14 parų aresto arba sumokėti 50 litų baudos. Jei baudos nemokės, bet bausmė atliks areste, tai ją atliks už išlaikymą areštineje teks sumokėti 42 litai.

DIDELĖS ŽYDŲ MUSTYNES RIETAVE

Rietavas. — Rietave buvo kilę didelės žydų tarpusavio mustynės, kuriose dalyvavo beveik visos Rietavos žydų jaunimas, neišskiriant nei mergaičių. Mustynės buvo tarp Rietavo žydų ir Plungės žydų, kurie čia buvo atvažiavę į vakarą. Del kažkokių nesupratimų Rietavo žydų jaunimas puolė Plungės žydus mušti su iš tvorų išlaužtais pagaliais. Pastarieji prėjusios, todėl mustynės dalyvavę rietaviškiai taip įsikarščio, kad emė mušti net autobuso, su kuriuo plungiškiečiai buvo atvažiavę, šoferį ir konduktorius. Šoferis su konduktoriumi sėdė mašinos mėgimo pabėgti, bet rietaviškiai pradėjo akmenimis mėtyti. Šoferis su konduktorium mušikas norėjo sulaukyti, bet šie susilaukė pagalbos nepasidavė ir tik

vėliau buvo išsklaidyti.

Iki pat mustynių pabaigos plungiškiečiai ekskursantai negalėjo išvažiuoti.

Mušeikos buvo sukėlę tokį didelį triukšmą, kad pažadino iš miego visą miestelį. Rietaviškiai žydai smarkiai nukentėjo.

Zymėtina, kad pro čia vedant plentą Kaunas-Klaipėda mušdavosi plento darbininkai, o dabar pradėjo muštis ir žydai.

SUEMĖ ŽMOGŽUDI

Rietavas. — Vagis, norėdamas apvogti kelyje paliktą sunkvežimį, keliais revolverio šūviais persovė du asmenis.

Kvočiant ir aiškinant aplinkybes policija nustatė, kad žiaurumas vagis yra Šerba. Negalėdamas išsisukti Šerba prisipažino.

Sužeistieji šimkus ir Venekus patalpinti Klaipėdos Raudonojo kryžiaus ligoninėje. Šimkus sužeistas keliais šūviais į vidurius ir gyvybę gresia pavojus. Venekus jaučiasi kiek geriau.

Idomiausia, kad Šerba yra pasiturintis žmogus, turi didelį ūkį. Be to, turi autovežimį Varniuose, pats yra šoferis ir kalvis. Jis norėjęs pagrobti kelyje paliktos mašinos padangas ir kitus visai menkos vertės daiktus.

ISSISOKIMAI PRIEŠ ŽYDUS

Siauliai. — Gruodžio 13 d. Joniškėje, nakties metu, ant stulpų buvo iškabinti atsišaukimai, nukreipti prieš žydus. Charakteringa, kad kai kuriuose atsišaukimuose rašoma, jog žydai Klaipėdoje balsavo už vokiškus sąjūkus ir sinagogos langai.

Gruodžio 11-12 d. nakties metu buvo išdužyti Siauliuose vokiečių pradžios mokyklos langai, o kiek anksčiau — žydų gimnazijos ir sinagogos langai.

SUVALKŲ KRASTO BRUZDĖJIMO AIGARSIŲ VIS DAR PASITAIKO

Kaunas. — Gruodžio 13 dieną Kauno apygardos teismas sprendė Juozo Radkevičiaus baudžiamąją bylą, kurioje jis kaltinamas tyčia kėnkdamas tiesos

Italai fašistai demonstruoja prie "Popolo D'Italia" ofiso reikalaudami atimti iš Francijos Tunisą, Korsiką, Niciją ir Sevoją.

darbui melagingai įskundė K. Juodį, o paskui Kariuomenės teisme melagingai prisiekęs.

J. Radkevičius Kariuomenės teisme 1936 m. rugsėjo 30 d., būdamas liudytoju Suvalkų krašto bruzdėjimo ūkininkų byloje, tvirtino, esą jis matęs savo akimis, kad K. Juodis vadovavęs prieš išlaužų, Saltupio slėnyje, policijos užpuolimui ir areštuotojų atėmimui; girdi, Juodis jodinėjęs raitas, kurstydamas žmones.

Kariuomenės teismas Juodį išteisino, nes nepasitvirtino Juodžio dalyvavimas Saltupio slėnyje žmonėms susigrūmus su policija. Juodis padavė prokurorui skundą ir buvo pradėtas tardymas, kurio rezultate Radkevičius ir patrauktas tieson.

Prokuroro padėjėjas Domeika Radkevičių kaltindamas pažymėjo, kad gal Radkevičius ir pasirodė akyse, kad Juodis Saltupio slėnyje dalyvavo, arba buvo gavęs apie tai žinių, tačiau vėliau jis nuo to klaidos neatsisakė ir vis tą melą tvirtino. Todėl prokuroras kaltinimą palikė, o del bausmės dydžio prašė teismo nuožiūros.

Apygardos teismas Radkevičių pripažino kaltu ir nubaudė 1½ metų sunkių darbų kalėj.

BISTRAS IR KITI ISTREMTI IS KAUNO

Kaunas. — "Lietuvos Aidas" rašo:

"Is patikimų šaltinių teko patvirtinti, kad pagal sustiprinimo apsaugos įstatymo atitinkamus nuostatus, vidaus reikalų ministerio įsakymu, Dr. Leonas Bistras is Kauno istremiamas trims mėnesiams į Alytų, Alfonso Rimas trims mėnesiams į Prienus, Jonas Virbalas vienieriems mėnesiams į Veisiejus, Povilas Vladas Ivanauskas šešioms mėnesiams į Raseinių apskritį, Dr. Pranas Dielininkaitis šešioms mėnesiams ir Steponas Kompaitis trims mėnesiams į priverčiamosio darbo įstaigą."

Be to, patirta, kad Stasys Garalis, Juozas Kriščiūnas ir Petras Gumbinas jau paleisti.

PONIOS UŽSIMINĖJA KONTRABANDA

Kaunas. — Pas Kauno pirkli F. Busermaną sulaukyta didelė kontrabanda kotiko kailių. Pirkliui paskirta per 7,000 litų bauda, o kailiai konfiskuoti.

Be to, pastebėtina, kad iš užsienio grįžta keleviajai, daugiausia ponios, stengiasi per sieną

pergabenti brangių kailių, šilkų ir kitų vertingų prekių, kurioms į Lietuvą įvežti reikia mokėti aukštus muitus. Daugiausia mėginama kontrabandos būdu prekių įvežti į Lietuvą per Lenkijos sieną. Čia nemaža ponių įkliūva.

UŽMUSĖ UŽTIKES PAS SAVO NUMYLETINE

Telsiai. — Gruodžio 12 d. buvo užmuštas Kacas Maušas, tarnavęs vienoj parduotuvėj. Kacas baigęs kasdieninį darbą, apie 23 valandą nuėjo į Daukanto gatvę kur gyvenė jo panelė. Ten sutikęs žinomą mušeiką Gricijų Steponą, kuris pagrobęs iš tvoros atplėštą lentgalį ir du kartus smogęs Kacui per galvą, esą už tai, kad šis būk ejęs pas jo žmoną — sugyventoją Jonaitytę. Lentgalyje buvo vinis, kuri dviejose vietose sulindo Kacui į galvą ir vienoje vietoje į ranką. Kacas sužeistas atbėgo pas daktarą Blatą, kuris apžiūrėjęs jį nieko ypatingo nerado. Esą buvęs tik lengvas kūno sužalojimas. Po apžiūrėjimo Kacas parėjo namo, tačiau pasijuto blogai, tada atėjo pas daktarą Lurjė, pas kurį pradėjo silpti ir sumažėjo pulsas. Lurjė sužeistą jį prisuntė į žydų ligoninę, kur jį už kelių valandų mirė.

Užmušėjas Gricius Stepas sumintas ir kaltu pripažino, tačiau aiškinosi, kad norėjęs Kacą tik primušti, bet neužmušti, o kad toje lontoje buvo vinis, tai jis tamsoje nematęs. Mušęs Kacą todėl, kad radęs jį savo žmonos — sugyventojos lovoje. Tą patvirtino ir jo sugyventoją Jonaitytę. Kad čia būtų koks antisemitiškas išsišikimas, negalima pasakyti, nes užmušimas įvyko del vaidų. Tas įvykis sužadino ne tik žydų visuomenę, bet ir lietuvių. Kacas Telsiuose buvo pažįstamas kaip mandagus ir ramaus būdo žmogus.

CUKURNIŲ RUNKELIŲ ISSPAUDOS

Marijampolė. — Kampanijos metu cukraus fabriksas be cukraus dar pagamina melasą, cukrinių runkelių išspaudas ir kalkių purvą. Melasas ir cukrinių runkelių išspaudos tinke gyvuliams šerti, kalkių purvas — dirvoms tręsti. Kalkių purvą ūkininkai iš fabriko ima labai mažais kiekiais, nors jis duodamas veltui, kai tuo tarpu vokiečiai už šitą trąšą moka didokus pinigus. Užtat melasą, kuris tinke

gyvuliams šerti ir "samagonui" daryti, ūkininkai visada atsiimdavo iš fabriko. Paskutiniu laiku ūkininkai pradėjo vertinti ir cukrinių runkelių išspaudas, kuriuos tinke gyvuliams šerti. Šiemet kampaniją fabriksas baigė gruodžio 8 d., tačiau gruodžio 7 d. runkelių išspaudos jau buvo išgrobtos.

KAIP PAGEGIUOSE PRAEJO BALSAVIMAI

Pagėgiai. — Gruodžio 10 d. kai kurie Pagėgių asmenys nepasitenkino vėliavų iškabinimu, bet dar langų vitrinose išstatė ir Neumano portretus. Mėsininkas Schreinas virš Neumano portreto išstatė laivelį, imituojantį šarvuotį, atkreiptą priekiu į Tilžę su parašu: "Vade, mes plaukiam pas tave!" Akeinė bendrovės "Maistas" patalpose, išnuomuotose vienam karštadibiui, buvo išstatytas vitrinoje Neumano paveikslas ir kartu karstas.

Apie 10 val. ryto pradėjo rinktis uniformuoti jaunuoliai ir, susirikiavę po keturis, dainuodami, vaikščiojo gatvėmis. 16 val. vėl pradėjo rinktis Eisenai, bet, kareiviams išėjus į gatvę vakariniam pasivaikščiui, išsi-skirstė.

Rinkimų dienoje apie 7 val. ryto pradėjo rinktis į vokiečių gimnazijos rūmus rinkikai. Pirmiausia suvažiavo apkaizytai švairionis šakomis ir žolėmis vežimais dvarų kumečiai. Rinkimai visą dieną ėjo tvarkingai ir apie 16 val. baigėsi. Laikė rinkimų daugumai lietuvių dar buvo atimta teisė balsuoti, remiantis visai nepagrįstais skundais. Tuo tarpu emigravusiems Ivaliems priešvalstybiams gaivalams ir kelis metus buvusiems užsienyje dabar buvo leista balsuoti.

KĄ UZDRAUDZIA SUSTIPRINTOS APSAUGOS ISTATYMAS

Kaunas. — Vidaus reikalų ministeris išleido įsakymą, kuris skamba sekamai: "Pasirėmęs Sustiprinimo apsaugos įstatymo 2 str. 6 p., leidžiu šį Valstybės tvarkai saugoti privalomą įsakymą: "1. Draudžiu: 1) be apskrities viršininko leidimo laikyti bet kurį šaunamąjį ginklą, 2) turėti su savim šaunamąjį ginklą viešose susirinkimuose ir pramogose, 3) daryti be apskrities vir-

Iš LLD 217 Kuopos Susirinkimo

WINNIPEG. — Gruodžio 20 d. įvyko LLD 217 kuopos susirinkimas, kuriame buvo ap-svarstyta daug svarbių dalykų ir išduoti keli svarbūs raportai.

Susirinkime paaiškėjo, kad praeitą pavasarį rašytas draugui P. Grigaravičiui į Ispaniją laiškas dabar sugrižo. Tas rodė, kad su draugu P. Grigaravičium įvyko kas tokio nepaprasto.

Kaip kas metai, taip ir šiemet paskutiniame metų susirinkime buvo išrinkta nauja valdyba. Pirmininku išrinktas draugas V. Lepeska, vicepirmininku M. Bukauskas, prot. raštininke išrinkta toji pati, kuri raštininkavo pereinamais metais, tai yra M. Buznienė, finansų raštininku J. Rudzevičius, izdininku V. Steponavičius, knyginku J. Kvedaravičius ir korespondentu P. Gutauskas.

Sekančiame susirinkime sutiko pakalbėti P. Gutauskas. Mat dabar turime savo svetainę, tai ir ūpas pas visus kitos.

Kp. Korespondentė

šiminko leidimo eisenas ir demonstracijas, 4) rinktis į viešus sambūrius, 5) kelti viešose vietose bet kuriuos neramumus, 6) kelti streiką arba lokautą, 7) skleisti nerimą keliančius gandus, 8) kurstyti vieną gyventojų dalį prieš kitą."

Toliau įsakyme nurodoma, kad ginklus gali nešiotis tik tie, kurie turi pareigą juos nešioti ir atsargos karininkai; kad policija sulgyt savo nuožiūros gali pašalinti bet kurį asmenį iš eisenos, susirinkimo, pramogos, sambūrio ir net iš viešosios vietos. Visi nusikaltusieji šiam įsakymui baudžiami 5,000 litų arba kalėjimu ligi 3 mėnesių.

Kaunas. — Per suorganizuotą žiemos pagalbos rinkliavą mėsos gaminių surinkta vos apie 50 kilogramų. Gauta dešrų, lašinių ir kitų mėsos gaminių. Net didelės mėsinės aukavo po vieną dešrą arba mėsos gabalėlį. Suaukuotų drabužių žymi balis yra tiek nunešioti, kad tinka tik skudurų pirkėjams, — jų negalima nešioti, nei sutaistyti. Gauta daug kiauurių nesutaistomų kailiošų. Iš suaukuotų daiktų matyti, kaip ponai įvertino Kau-no bedarbių padėį.

į šalį ir priėjo prie berniukų, kurie stovėjo susispietę į krūvą.

— Kuris iš jūsų, biuoriybės, rūkote? — Jį klausimą visi keturi vienbalsiai atsakė:

— Mes nerūkome, tėveli.

Popo veidas juodai paraudo.

— Jūs, kirmelės, nerūkote, o kas tabako jūs įtešlą pribėrė? Nerūkote, a? Štai mes tuojaus pažiūrėsime! Išverskit kišenes! Na greičiau! Ką aš jums sakau? Išverskit!

Trys pradėjo krauti ant stalo iš savo kišenių viską, ką jie tik turėjo.

Popas atydziai apžiūrėjo kišenių siūles ieškodamas tabako pėdsakų, bet nieko įtartino neradęs griebė ketvirtąjį, juodakį, pilkuosė mārškinėliuose su mėlynomis kelnėmis, kurių keliai buvo apdengti loppais.

— O tu kō, kaip stabas, stovi?

Juodakis žiūrėdamas į popą su slapta neapykanta, dusliai atsakė:

— Pas mane nėra kišenių, — ir jis pabraukė rankomis per siūles.

— A-a-a, nėra kišenių! Tu manai, kad aš nežinau, kas galėjo padaryti tokią kiauilystę — sugadinti tešlą. Tu manai, kad ir dabar dar pasiliksi mokykloj? Ne, balandėli, tas tau už dyką nepraeis. Pereitai syki tiktai tavo motiną priprašė tave palikti, na, o jau galas. Marš iš klasės! — Jis kaudžiai jį nutvėrė už ausies ir išmetė į koridorijų ir už-trenkė duris.

Klasė apmirė, nutilo. Niekas nežinojo ir nesuprato delko Pavka Korčaginas tapo iš mokyklos išvarytas. Tiktai Serezka Bruzakas, Pavkos draugas ir prietėlius, matė, kaip Pavka pylė į popo piragų tešlą sutrintą tabaką tenai, virtuvėje, kur laukė popo šeši nesusipėjė atsakyti pamokas mokiniai. Jiems prisėjęs jas atsakinėti popo namuose.

Išvytas iš mokyklos Pavka atsisėdo ant laiptų ir giliai užsimastė. Jis galvojo apie tai, kaip jam reikės pasirodyti į namus, ir ką

sakyti motinai, tokiai susirūpinusiai, dirbančiai nuo ankstyvaus ryto iki vėlyvai nakčiai už virėją pas munitinės inspektorius.

Pavką smaugė rūpestis ir per jo išblýkusius skruostelius ritosi ašaros.

"Ką dabar daryti? O tas viskas įvyko del to prakeikto popo. Ir kokiems velniams man reikėjo pilti tą tabaką į jo tešlą? Žinai ką, — sakė jis, — "pripilsim tabako į piragų tešlą tam nenaudėliui žalėui. Štai ir pripylėm. Serezka! nieko, o man, tikriausiai, visai išgins iš mokyklos."

Jau senai prasidėjo nesutikimai su popu Vasiliujum. Kaip tai Pavka susimusė su Levčuku Miša ir už tai jį paliko "be pietų." Kad neišdykautų tuščioje klasėje, mokytojas nuvedė jį į antrą klasę. Pavka atsisėdo į užpakalinį suolą.

Mokytojas, išdžiūvęs, juodam švarke, pasakojė apie žemę, pasaulį. Pavka klausė plačiai atidaręs burną nuo nustebimo, kad žemė egzistuoja jau daug milijonų metų ir kad žvaigždės taip pat panašios mūsų žemei. Iki tokio laipsnio jis buvo nustebintas tuo mokytojaus aiškinimu, kad buvo besiringias atsisėdėti ir pasakyti mokytojui: "Šventoj istorijoj ne taip parašyta," bet pabijojė, kad vėl nepatektų į bėdą.

Už tikybos pamokas popas Pavkai visomet statydamo penkis. Visą šventą istoriją, senąją ir naująją, jis žinojo atmintinai; jis taipgi gerai žinojo kokioj dienoj kokį darbą dievas padarė. Pavka nusprendė atsilaukti popo Vasiliujaus. Pirmoj tikybos pamokoj, kai tik popas suspėjo atsistėsti į kėdę, Pavka pakėlė ranką ir gavęs pavilijimą kalbėti, atsisėdo.

— Kodel mokytojas aukštesnėj klasėj aiškina, kad žemė jau milijonas metų senumo, one taip, kaip religija aiškina — šeši tūkstantčiai metų... — ir ant sykio atsisėdo nuo smarkaus popo riksmo:

— Ką tu sakei, paršė? Tai taip tu mo-

kinies religines pamokas!

Nespėjo Pavka nei žodžio ištarti, kaip popas žaibo greitumu pripuolęs pagriebė jį už abiejų ausų ir pradėjo jo galvą trankyti į sieną. Po poros minučių, sumuštą ir išgąsdintą, jį išmetė į koridorij.

Gerai Pavkai teko ir nuo motinos.

Sekančią dieną jį nuėjo į mokyklą ir perprašė popą Vasiliujų, kad jis priimtų jos sūnų atgal į mokyklą. Nuo to laiko Pavka visais savo jausmais neapkentė popo. Neapkentė ir bijojo. Niekam jis nedovanojo savo mažų skriaudų; neužmiršo jis popo neužsitarauto mušimo, gliaui jo širdelėj liepsnojo pagiežinga neapykanta.

Daug, daug dar smulkesnių nemalonumų perkentėjo vaikinėlis nuo popo Vasiliujaus: gainiojo jį už durų, išstisas savaites statydamo į kampą visai už menkniekius ir neklusė nei sykio pas jį pamokų, o prieš vėlykas už tai jam prisėjo eiti su atsilikušiais jas atsakyti popo namuose. Ten virtuvėj Pavka ir pribėrė tabakos į popo šventinių piragų tešlą.

Niekas nematė, o vistiek iš sykio sužinojo kieno tas darbas.

Pamoka pasibaigė, vaikai išsipylė į lauką ir apstojo Pavką. Jis nusiminęs tylėję. Serezka Bruzakas iš klasės neišėjo; jau-tėsi, kad ir jis tame kaltais, bet gelbėti draugui niekuom negalėjo.

Atdaram lange mokytojų kambario pasirodė galva mokyklos vedėjo Efrano Vasilevičiaus ir storas jo balsas privertė Pavką sudrebėti.

— Pasakykite, kad tuojaus pas mane ateitų Korčaginas! — sušuko jis.

Ir Pavka su drebančia širdžia nuėjo į mokytojų kambarį.

Stoties bufeto šeimininkas, senyvas, išblyškęs ir išvarvėjusiomis akimis, atydziai pažiūrėjo į šalyje stovintį Pavką.

— Kiek jam metų?

— Dvylika, — atsakė motina.

— Na ir ką, tegu pasilieka. Salygos tokios: aštuoni rubliai į mėnesį ir valgis darbo dienomis, para dirbti, para namuose ir tik-tai kad nevogtu.

— Ką jūs, ką jūs! Jis nevogs, aš tą tvirtinu, — nusigandusiai pasakė motina.

— Na tad tegu šiandieną ir pradeda darbą, — pasakė šeimininkas ir atsisukęs į šone stovėjusią patarnautoją pasakė: — Zina, nu-vešk tą vaiką į indų plovyklą, pasakyk Frosei, kad ji duotų jam darbą vietoj Griškos.

Patarnautoja metė peilį, su kuriuo pio-vė kumpį, ir mostelėjęs galvą į Pavką nuėjo per stoties salę artindamas prie užpakalinių durų, kurios vedė į indų plovyklą. Pavka sekė paskui ją. Motina eidama greta jo, pa-mažu kuždėjo į ausį:

— Tu jau, Pavka, pasistenk, hetingėk.

Ir palydėjęs sūnų liūdnu žvilgsniu, iš-ėjo iš stoties.

Darbas indų plovyklėj ėjo visu smarkumu: kalnai lėkščių, šakučių, peilių stuksėjo ant stalo ir keletas moterų sluostė juos per-mestais per pečius ilgais rankšluostčiais.

Rudaplaukis berniukas su susivėlusiais, nešukuotais plaukais, vos ką tik vyresnis už Pavką, plūksė su dviem dideliais virtuvais.

Indų plovyklą buvo pilna pripildyta garų nuo grindų iki lubų, kurių kilo iš didelės rėčkos pripildytos verdančių vandenių del indų plovimo, ir Pavka per tuos garus negalėjo atskirti dirbančių moterų veidų. Jis stovėjo viduryje kambario nežinodamas, kas jam daryti ir kur prisiliesti.

Zina priešus prieš vienos moteries, kuri plovė indus, ir paėmus ją už pečių pasakė:

— Štai, Frosenka, naujas jums berniukas vietoj Griškos. Tu jam paaiškink, kas jam bus reikalinga dirbti.

Atsisukus į Pavką ir rodydamą moterį, kurią ką tik vadino Frosenka, Zina prakai-bėjo:

— Ji čionais vyresnioji. Ką ji tau sakys,

tą ir daryk. — Apsisuko ir nuėjo į bufeta.

— Gerai, — tyliai atsakė Pavka ir klausančiai pažūrėjo į stovintį prieš jį Fro-sę. Ta pažiūrėjus į jį nuo galvos iki kojų, tarsi įkainuodama jo vertę, raitydamas rankoves prakalbėjo stebėtina maloniu švelniu, gail-lestingiu balsu:

— Tavo darbas, mielas veikinėli: štai tą katilą prišildysi, reikia, anksti rytmetyje, dabok, kad jame būtų visuomet verdančio vandens, malkų, žinoma, turėsi irgi prisiskaldyti, paskiau šie virtuvai irgi tavo darbas. Apart to, kada bus reikalinga, peilius ir šakutes nuvalysi ir pamazgas išneši. Darbejoj užteks, mielas, paprakaituosi, — kalbėjo ji tankiai dėdama visur kirčius ant a, ir nuo tos jos kalbos įraudusio veido su lenkta nose Pavkai paliko kaip ir linksniau.

"Ta teta matytis nieko sau," svarstė jis pats sau ir, pradrasėjęs, kreipėsi į Fro-sę:

— O ką man, teta, dabar daryti?

Pasakė ir susilaukė. Garsus juokas dirbančių moterų apdengė jo paskutinius žo-džius.

Ha-ha-ha!... Frosė jau ir giminaiti sau išgyjo...

— Ha-ha! — juokėsi smarkiau už visas pati Frosė.

Pavka per garus negalėjo gerai patėmyti jos veido, o Frosė viso labo tebuvo tiktai aštuoniolika metų.

Visai susimaišęs, jis atsisuko į dirbantį vaiką ir paklausė:

— Ką aš turiu dabar dirbti?

— Bet berniukas į jo klausimą tiktai nusijuokė:

— Tu pas tetą klausk, ji tau viską iš-aiškins, o aš čionais tiktai laikinai. — Ir ap-sisukęs išspruko per duris vedančias į vir-tuvę.

— Eik čionais, padėk aluostyti šakutes, — Pavka išgirdo balsą visos iš dirbančių, senyvos indų plovėjos.

(Bus daugiau)

Miškų Darbininkų Vargai ir Kovos

SEVEN SISTERS FALLS, Man. — Vasaros laiku žaliūnuos paskendusi ir praevio akij viliojanti ši apylinkė man primena mūsų tėvynę Lietuvą. Čionai atsibūciau beieškodamas darbo, kurį gavau Winnipeg Rivers Timber kompanijoj. Bet užtikau sąlygas kokių nebuvau matęs. Ne visiems darbininkams buvo vietos pasistatyti pasidarytas "lovas." Teko pasikloti ant grindų šieno ir be antklodžių miegoti, o čia šaltas vėjas eina per audeklines sienas. Lietuvai užėjus dar blogiau, per stogą vanduo eina kaip per rėtį. Tokiai padėčiai esant darbininkams prisieina miegoti su visa "uniforma" ir tai dar susiradus saugesnį kampeį, į kurį neįeina vanduo ir neįpučia vėjas.

visuomet jaučiama trūkumas, o kartais gauni tiktai bulvių su ci-buliais ir "džemo" su arbata. Šiame "rojuje" dirba daugiausiai fermerių vaikai. Bosai jais geriausia pasitiki, mat jie nėra dirbė geresnėse sąlygose. Šamoningesni darbininkai reikalauja pagerinti gyvenimo sąlygas, bosai žadėjo, bet savo pažadų neįspildė. Del to kilo streikas. Nars atsirado apie desėtkas streiklauciu, bet po pusantros dienos privertėm bosą pagerinti maistą ir vėl išėjom į darbą. Tik de ja neligai teko džiaugtis tais iškovotais "patogumais."

Atėjo lapkričio mėnuo, maistas vėl pablogėjo. Drobinės kempės, tarsi ledaunė, o čia dar įsakė naktimis dirbti, nes buvo trūkumas žaliavos. Mes griežtai pareikalavome pagerinti maistą, pastatyti medines kem-

pes ir atsižadėti nuo naktinio darbo pamainos. Reikalavimų neišpildžius vėl paskelbėme streiką. Kompanija prisuntė laivą ir įsakė mums išvažiuoti, bet mes pasirašėme peticiją, nurodydami ko reikalaujame ir ją nusiuntėme su delegacija kompanijos baronams. Tačiau vietoj išklausti mūsų reikalavimus, delegatams sumušė, neleido jiems sugrįžti pas mus, pašaukė policiją, bet po pusantros dienos privertė bosą pagerinti maistą ir vėl išėjom į darbą. Tik de ja neligai teko džiaugtis tais iškovotais "patogumais."

Patyrę dlegatų likimą darbininkai pasisaukė bosą, nusivedė prie ežero kranto ir pareikalavo per pusę valandos apleisti kempę ir parvežti dlegatus arba valdžios inspektorijų. Bosas su-tiko išpildyti reikalavimus, už pusvalandžio išvyko ir tą pačią dieną sugrįžo su devyniais ginkluotais vyrais. Pastarieji apstojė kempes ir liepė vadovaujantiems išeiti laukan. Streikieriai išėjo ir pareiškė, kad visi esą vadai, visi alkani ir ko reikalauja. Cyfas atsakė, kad mes kalti ir turime atmokėti kompanijai padarytus nuostolius. Po to liepė naujai atvykusiems ir sutinkantiems dirbti atsiskirti. Vėliau ir kiti bailiai prisidėjo, taip mūs pasiliko vos apie 20. Bematant mus apsupo ir pareiškė, kad esame areštuoti. Mažumoj būdami pasidavėme ir sutikome apleisti kempę.

Atvykė į Seven Sister Falls gavome savo sunkiai uždirbtus grasius, iš kurių policija išskaitė kelionės išlaidas, suvarė į autobusą ir išsiuntė į Winnipegą. Grįžę Winnipegą padavėme skundą ant bosu už žvėrelių medžiojimą uždraustu laiku ir apskundėme policiją už žiaurų pasielgimą su darbininkais. Nors streiką praleimėjome, bet turėjome pamoką, kad kitu kartu reikalinga taip sucementuoti darbininkų jėgas, kad kapitalistų bernai negalėtų jų sudemoralizuoti.

J. Martinonis

SKAITYKITE IR REMKITE JOSŲ GERIAUSI DRAUGA "LIAUDIŲ BALSĄ!"

KAS JĄ LAIMES

Si Liaudies Balso tropsėja bus įteikta tam rajonui, kuris šiame vajuje išeis pirmuoju. Sulig dabartinių rezultatų dar negalima spręsti, kuris rajonas laimės, nes kiekvienam yra progų vajuų taip pasidaruoti, kad liktų pirmuoju.

Tropsėja dabar randasi LLD III rajone, Winnipege.

Taipgi yra paskirtos trys dovanos trims geriausiai pasidarbavusiems vadininkams naujų skaitytųjų gavime ir senųjų atnaujinime. Pirmą dovaną vertės \$10.00; antra — \$7.00; trečia — \$5.00.

Mirė Valerija Čičinskienė

MONTREAL. — Po sunkios ir ilgos ligos, gruodžio 21 d., 1938 m. su šiuo pasauliu persiskyrė Valerija Čičinskienė, sulaukusi vos 40 metų amžiaus.

Velionė paliko dideliame nuliū-dime mylimą vyrą Mikolą ir dukrelę Jadžę.

Lai bus jai lengva šios šalies žemelė.

Laidotuvių Dalyvis

Padėkos Žodis

Visiems draugam ir pažįsta-

miem, kaip vyras, taip ir moterim, atsilankiusiems į mano draugės laidotuves, už sušelpimą nuliūdimo valandoje ir už velionės pagerbimą gėlėmis, tauriu širdingą acū.

M. Čičinskas

Afitaisme Klaidas

MONTREAL. — Gruodžio 18 d. Liaudies Balso koncerte aukavo šie asmenys, kurie skelbiant aukavusių pavardes buvo praleisti: E. Urbanavičienė — \$1.00, K. Blynas — \$1.00, I. Kinderis — \$1.00. Janulevičius pažymėta vienas doleris, o turėjo būti — \$2.00. Juozas Mačionis pažymėta vienas doleris, o turi būti — \$1.01. Taipgi ten yra neteisingai pažymėtos pavardės: vietoj Kilnaniūtės turi būti Kilmoniūtė. Išplatintųjų knygų sąrašą yra pažymėti K. Lio-kaikaitienė, o turi būti K. Lio-kaitienė. Ten pat yra išspausdinta M. Karalevičienė išplatino už 50 centų, o turi būti už 95 c.; taipgi B. Malinauskienė išplatino knyg. už 95 c.

M. Gudas

SPECIALUS PASIŪLYMAS

1-as Portretas 8X10 ir 6 Atvirutės \$1.35
Vedybų ir šeimynų grupės 8X10 dydžio \$10.00 tužinas ir aukščiau
23 ST. CATHERINE ST. W. MONTREAL, QUE.

Užuojauta

MONTREAL. — Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos nariai, drg. J. Čičinskas ir A. Plaušinis, paliko didžiausiam nuliūdyme, palydėję j amžiną poilsį savo gyvenimo drauges-žmonas, kurios mirė pa-

Tel. PL 9659 Gv. DO 5947
20 St. James St. E. Kamb. 26
MONTREAL, QUE.
Sulyg susitarimo priimu klijentus ir vakarais gyvenamaj vietoj: 451 Edward Charles.
J. M. ROSENFELDAS
Lietuvius Advokatas
Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.

Tel.: LA. 4441
Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydotojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2-4 val. po piet., 7-8 val. vak. ir sulyg susitarimo 4539 Park Ave. Montreal, Que.

Geriausia Ateitis

nusipirkus nejudomą turtą, pavyz.. Namus, Buildingą, Farmą, turėsite daugiau naudos, negu laikydam pinigus Banke ant 2%, nes jūsų pajamos padidės 10%.
Didelis pasirinkimas Namų, Farmų ir t.t.
Pas V. MACKEVIČIŲ, Real Estate Broker
Stato ir naujus namus
6835-28 Ave., Remount, Montreal, Tel. Clairval 6487

baigoj 1938 metų. Juozui ir Aleksandriui likusiems nuliūdime reikiame giliausios užuojautos.

Draugijos Valdyba

Joseph K. Mergler
Advokatas
Montreal
LA. 0262 159 Craig St. W.

Tel.: HA. 8477
Dr. J. O. Villeneuve
Venerinių Ligų Specialistas
Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 St. Denis St., Montreal
Netoli Dorchester St.

Laudies Balso "Pattern" Patarnavimas.

Numegzkite šitą se-tą, o jis pagražins jūsų išvaizdą. Čia naudoja m a s lengvas "Crocket Stitch." Galite gauti per L. B. tarpininkavimą, prisiunčiant 20 c. arba 20 c. vertės pašto ženklų. Pav. Nr. 6268.

Gana lengvas padaryti net ir pradendant mokintis megzti. O grožis ir šiluma neapsakomi. "Pattern" Nr. 6261. Kaina 20 c.

Rašo V. Žilėnas

Lenkijos Ukrainai ir jų Reikalavimai

Dar prieš mėnesį kitą, kai grįžo prie Lenkijos turtingoji Užolžės Silezija, reikėjo turėti didelės drąsos lenkų politikui, kuris būtų drįsęs viešai pareikšti, kad ligšiolinės Čekoslovakijos sugriovimas yra lygiai ir lenkams nenaudingas ir kad tos nenaudos negalės atsverti Užolžės turtais. Per valdinę ir dešiniąją nevaldinę spaudą, radiją ir įvairius susirinkimus buvo visuomenei kalama tokios Lenkijos užsienio politikos taktikos neklaidingumas ir išmintingumas.

Dabar Lenkijoj tuo reikalu nuotaika pasikeitė.

Daugelis ligšiolinės užsienio politikos rėmėjų prisipažįsta padarę klaidų ir neatmeta tos minties, kad jeigu Lenkijos būtų buvęs kitokis nusistatymas Prahos atžvilgiu, Čekoslovakija būtų greičiausiai buvusi senosiose sienose. Prisipažįsta net germanofilai, tačiau dar guodžiasi, kad Pakarpačio Ukraina vokiečių nukreipta svarbiausia prieš Sovietų Sąjungą, kur iš Dnieprio Ukrainos Hitleris noris, anot "Slovo" Cat-Mackevičiaus, įsikurti Mandžukuo, nors neginčija, kad naciai tą Pakarpačio Ukrainą nori išnaudoti ir prieš Lenkiją ir kad ji stipriai veikia lenkų uk-

rainius. Lenkijos ukrainai gerokai jau sujudo ir ne dviprasmiškai pasisako už savo valstybės nepriklausomybę,

nors tuo tarpu UNDO partija tereikalauja plačios teritorinės autonomijos. Kitos ukrainų srovės laiko leista nepriklausomybę atsiekti pasinaudoti visomis priemonėmis, kurias tik galėtų surasti. Kadangi tam tikri užsienio veiksniai visada gali pasiūlyti savo paramą, tai iš čia kyla lenkams baimės, kad jų ukrainai nepabandytų antrą kartą vesti kovos už savo valstybės nepriklausomybę.

Ukrainai, kaip ir visos kitos buvusios Rusijos imperijos palaivėj tautos, stengėsi po pasaulinio karo sukurti savo nepriklausomą valstybę, tačiau susidūrė su nenugalimomis kliūtimis. Ukrainų tauta atiteko dviejoms valstybėms: Sovietų Rusijai ir Lenkijai. Sovietų Rusijoj buvo sudaryta Sovietų Ukraina. Tokia Ukrainos būseną Sovietų Sąjungoj lenkų ukrainai, išskyrus komunistus, nepatenkinti.

Nė kiek nedaugiau ukrainai patenkinti savo politiniu likimu tos srityse, kurios atiteko Lenkijai.

mus per 25 m. tose srityse įvesti atskirą tvarką, autonomiją. Pirmojoj Lenkijos konstitucijoj net buvo įrašyta toms sritims autonomija. Tačiau ukrainų sritys su keliais milijonais valdomos visai vienodai, kaip lenkų gyvenamos sritys. Išimtį sudaro kai kurios kalbos teisės valstybės ir savivaldybės įstaigose, nekaltant apie mokyklas.

Kadangi ukrainų Lenkijoj yra labai daug, patys ukrainai priskaito ligi 7 milijonų, lenkai tepripažįsta 4,200,000,

o ukrainų tauta sudaro apie 45 mil., tai Lenkija ukrainų klausimo niekais leisti negali. Visa bėda, kad patys lenkai tuo klausimu tarp savęs negali susitarti ir neturi išsidirbė kiek nors suderinto plano. Dešiniosios lenkų nacionalistinės grupės ligšiol stengėsi visai nepripažinti ukrainų ir dar dabar retai užtiksi endukų spaudoj išvardytą "ukrainų" vardą, o daugiausiai rašoma "rusinai." Tuo tarpu konservos laikraščiai pripažįsta jau ukrainų tautą esant ir norėtų ką tai aiškiau neapibrėžta duoti ar pažadėti, bet jeigu ukrainai gali ma būtų už tai įkinkyti į žygį prieš Sovietų Sąjungą. Pepesai ukrainams žada suteikti terito-

rinę autonomiją, turi tą sumanytą įrašę savo programon ir 1931 m. seime siūlė autonomijos įstatymo projektą. Ligšiol valstybė vedė politiką, pagal kurią oficialiai yra dviejų rūšių ukrainai:

vieni jų vadinami Galicijos ukrainai, kiti Volyniaus ukrainai.

Kadangi pirmieji prieš karą buvo austrų valdomi, o antrieji rusų, ir del to atsiradę buvo tarp jų tam tikrų skirtumų, ypač kultūringumo ir sąmoningumo atžvilgiu, — tai lenkai visą laiką stengėsi tuos skirtumus palaikyti. Galicijos ukrainai, ligi min. Koscialkovskio susitarimui su UNDO partija, buvo indekse, o su antraisiais — Volyniaus krašto ukrainais buvo palaikomi oficialiai geri santykiai. Kai neat-sirado Volyniaus krašte vietinių ukrainų lojalistų, norėjusių palaikyti tarp Volyniaus ir Galicijos ukrainų, į tą darbą buvo pakviesti politiniai ukrainų emigrantai, pabėgę iš Sovietų Ukrainos, ir gyvenę emigracijoj Lenkijoj. Duotas jiems Lenkijos pilietybės, pragyvenimas ir įkinkyta į politinį darbą Volyniaus krašte. Buvo perkeltas iš Varšuvos Luckan jų "Ukrainska Nyva" laikraštis ir jau 1928 m. keletas tos ukrainų grupės žmonių iš bebekų sąrašo pateko seimam, o jau 1930 m. jų buvo tuo pačiu kiekiu 5 seimo atstovai ir 2 senatoriai, kai tuo tarpu nepateko iš tų sričių nė vienas kitas ukrainas, kuris kovojo su ta

politika. Naujųjų Volyniaus krašto ukrainų priešaky atsistojė pol. emigrantas b. rusų "Za Svobodu" dienraščio bendradarbis Pevnyj. Seime pasivadino Volyniaus ukrainų reprezentacija, bet ir čia nebuvo savarankiški ir visą laiką ėjo su bebekais.

Volyniaus krato ukrainai griežtai pasisakė prieš Galicijos ukrainus, jų politinį darbą, pasisakė esą kartis bendradarbiavimo šalininkai su lenkais. Tai buvo Lucko vaivados Jozevskio ukrainiška politika, kuri siekė turėti Volyniaus krašte lojalų valstybei ukrainų elementą. Tarp Volyniaus naujų ukrainų ir Galicijos ukrainų ėjo aistringa kova. Volyniaus krašte galiniai ukrainai pralaimėjo. Buvo čia uždarytos visos jų organizacijos, likviduota plačiai išsivysčiusi kooperacija, nebuvo įsileidžiama net jų laikraščiai.

Po garšiosios 1931 m. ukrainų pacifikacijos Volyniaus krašte politinių emigrantų "Volyniaus ukrainų susivienijimo" partija, trumpai V.U.O., neturėjo jau jokios konkurencijos.

Vietoj uždarytų Galicijos ukrainų švietimo organizacijų VU O steigė savo partijos švietimo ratalius, įkūrė maišytus kooperatyvus, kuriuos tačiau tvarkė ir vedė bebekų žmonės, daugiausia žinoma, lenkai. Volyniaus krašte Galicijos ukrainas buvo nepageidaujamas svečias. Tačiau vaiv. Jozevskio politika nebuvo

populiari ir lenkų tarpe ir turėjo subankrutuoti negalėdama sulaikyti Volyniaus krašto ir Galicijos susivienijimo pastangų. Pevnyj pasitraukė iš VUO pirmininko pareigų, o vaiv. Jozevskis perkeltas buvo kitur.

Paskutiniu metu tarp Volyniaus ir Galicijos ukrainų kova gerokai atsligo.

Paskutiniam ir priešpaskutiniam seime Galicijos UNDO ir Volyniaus VUO atstovai ėmė palaikyti ryšius, jau vien del to, kad ir vieni ir antri siekia normalizacijos santykių su lenkais. VUO narys, seimo atstovas pasirašė UNDO deklaraciją seime, reikalaujančią ukrainams plačios teritorinės autonomijos.

Tas naujas ukrainų reikalavimas lenkų tarpe padarė labai didelį įspūdį. Vienur ir kitur pasitebimas nerimas ir karščiaivimas. Endekai prikašioja valdžiai didelį nuolaidumą ukrainams. Kai kuriose ukrainų srityse įsteigė net tam tikri lenkų komitetai lenkybei ginti. Lvovo burmistras, seimo narys d-ras Ostrovskis iškilmingai seime pareiškė, kad ginsią lenkai tas sritys ligi paskutinio kraujo lašo ir pasisakė prieš tuos ukrainų elementus, kurie kelia nerimą. "Gazeta Polska," aptaręs užrašinų nuotaiką ir kai kurių lenkų beimę del gyvenamos ukrainų nuotaikos, trumpai pasisako del UNDO seime atstovų pareikalautos ukrainų sritims teritorinės autonomijos:

"Pietų rytinių žemių lenkų gyventojai tokio UNDO prezidento" prfimiti nenori. Atsiminkime gi, kad srityse, apie kurias kalbama, tie gyventojai 8 apskrityse sudaro daugumą, 14 apskričių jų siekia 35—50 proc., 13 apskričių 25—35 proc. visų gyventojų, o tik 11 apskričių nesiekia jie 25 proc.

Apskritai sunku tikrai kalbėti apie autonominius išgalvojimus, kai trys ketvirtadaliai krašto, kurį paliečia tie išgalvojimai, nėra tautiškai vienalytis kraštas."

Iš anksto tenka pasakyti, kad ukrainų atstovų pastangos laimėti teritorinę autonomiją dabartiniam Lenkijos seime neturi jokių perspektyvų.

dargi net ir atveju, jeigu būtų ir skaitlingesni ukrainai ir kairosios lenkų grupės, kurių įstaidavybės rūmuos dabar iš viso nėra. Šiuo metu tokia Lenkijoj tautinių mažumų atžvilgiu nuotaika po santykių atvėsimos toks Vokietija, kad kiekvienas toks reikalavimas bus griežtai atmestas ir išžiūrėta vienos valstybės ranka.

Aišku, kad ligšiol ukrainams autonomijos nedavimas ir UNDO atstovų teritorinės autonomijos projekto būsimas atmetimas tik sustiprins ukrainų tarpe ir taip jau stiprius tuos elementus, kurie nenori ieškoti jokių kompromisų ir kuriuos lengvai galima bus panaudoti sąjūdziams. (L. Zinios)

YOUTH COLUMN

The Film
"Professor Mamlock"

All too rarely does a motion picture come to Canada about which one can say — "This is based upon actual condition, this is a true reflection of things that we know exist." BLOCKADE was such a film, DEAD END was another. But even these films were forced to sacrifice an element of their vitality through the fear in the minds of their producers that pressure at home and abroad would limit their earning power.

Now a picture has appeared that cuts through the barrier of "taboo," and deals directly with one of the most brutal tragedies in world history — Germany under Hitler; Liberals, Jews, Catholics, Protestants, workers — under a savage dictatorship whose blood lust has become synonymous with all that peace loving people hold in loathing. Never was a more timely picture produced.

The film is PROFESSOR MAMLOCK, produced in the Soviet Union, and written by Friedrich Wolf, famous German exile. The Canadian premiere of PROFESSOR MAMLOCK will take place at the Strand Theatre in Toronto the week of Jan. 9th.

The most apt description of PROFESSOR MAMLOCK is in the words of the New York Herald Tribune — "It pulls no punches." In vivid, searing sequences, the film's dramatic story exposes conditions under storm-trooper rule — beating of innocent men and women, concentration camps and torture chambers for progressives and religionists, starvation and exile for the common people, humiliation and hounding for men of genius such as Professor Mamlock who is seized in his clinic and driven through the streets with the word "Jude" inscribed on his gown.

But just as clearly and just as sharply is shown the rising resentment of the German people, the work of brave men and women against the Nazis, the printing of illegal papers, the welding together of a strong united organization around a program — "A democratic government for Germany."

All peace-loving democratic mankind speaks through the lips of Professor Mamlock when he defies the Nazis — "Oh, I understand you now," he says, "I understand you well. But you cannot take away from anyone the right to labor, to life, to his own mind. You'll be

remembered by posterity as a horrible nightmare. Hunt down the scientists, persecute them, burn the books of genius, you're doomed anyway. I love Germany, the Germany of the great scientists, of philosophers, of poets; the Germany of great human discoveries; the Germany of labor and peace, but not your Germany — the barbarous country of torture, tears and blood, the land of war and executioners. . . . Shoot, shoot with your machine guns for soon they will be taken away from you."

Dr. Helpach Hitler's agent from the film "Professor Mamlock", who interrupted an operation to chase Prof. M. from the hospital with the words: "There is no place in this clinic for the Jews."

Help for Spanish Children

Toronto, Ont.—Young Lithians of Toronto, are preparing the program for an evening of entertainment for all. The whole program is to consist of young people alone. Profit from this affair is to be donated for the Spanish Children's Fund.

The program is to consist of a two act Lithuanian comedy, "Sulyg Naujausios Mados", it is certain to provoke many a laugh and besides this, there will be music by our younger set and songs you all love.

Mr. T. Gargarella, secretary of the Jones Boys' and Girls' Club, is to be the guest speaker, Mr Gargarella will speak on the Spanish situation, mainly, the problem of children. The fact that, Mr. Gargarella is of Italian origin, who believes in justice and kindness, gives promise of an interesting speech.

This affair will take place at 6 Denison Ave., Sunday January 15th., 1939.

There is also talk, now, that we have plenty of snow, of holding a sleigh-drive in a few days.

Reporter.

"Kas išdrįstų trukdyti operaciją?" Naziai išdrįsta. Čia matome sceną iš filmo "Profesorius Mamlok," kuri parodo operaciją ligoniu profesorius Mamlok kambaryje, kur įsibrovę naziai sutrukdo operaciją ir išveda profesorių lauk. Filma bus rodoma nuo sausio 9, Strand teatre, ant Spadina ir Dundas kampo.

A Modern Party

Montreal, Que.—Christmas?! That's nothing compared to X-mas and a birthday party combined. Oh boy! what a swell party Emily gave us on her birthday. Our whole gang was invited.

While waiting for everyone to arrive, Vincas told us what he got for his Christmas present. Don't worry Vincas I won't say a word about it, poor Vincas Monica wouldn't let him out of her sight. She liked him simply because, he had a bigger bowtie than his brother, Joe.

I Wish you had all seen the boys rush to the table, which was laden with good things to eat, but the girls were right at their heels. (Remember boys, "Ladies before Gents".)

After a few drinks we sang songs. Joe sang his lungs out. And how is your throat Joe? You should have seen Bernie's and Vickey's mouth water when the birthday cake was placed on the table. I bet Vickey M. didn't even see it, in fact he was in Seventh Heaven and chose the darkest corners to sit with Stella T. and whisper sweet nothings to her. Ain't love grand!

I don't blame anyone for looking at the cake. It was delicious and almost as big as Mount Logan, there were seventeen candles. Everyone wished for a big piece of the cake, but the biggest was handed to Steve. (Lucky boy.)

Emily blew all the candles out at the same time, but her wish remains a secret.

No kisses were spared in the games. We all liked spinning the bottle best. When Vickey M. kissed you, how did the kisses feel, Aldona? (I don't think they had much feeling in them. He was thinking of some one else.)

Jenny was the lucky one in the game of post office. Wish I had been in your place, Jenny. Albina and Vickey were too long in reading their "letters" I think Stella Z. used up a whole tube of lipstick in one night and we know who is to blame. Vickey A. kissed the girls so long that, I'm sure some of them kisses are still burning on the girls' lips. Who instructed you in the art of kissing, Vickey? The girls were all silly about it.

At eleven o'clock we decided to go to the dance. And what a noise we made, (probably the Xmas spirit in us.) Arriving at the hall we found the music in full blast. Off went hats, coats, overshoes, and grabbing partners we really did swing the polka. After a few dances Mike took Aldona home and you should have seen him when he returned: Lipstick. . . . Skip it. (I'm blushing for you Mike.) So, folks what do you think of combination parties like that? Aren't they swell?

We missed Anne and Matilda and wondered why our cute blonde, J. M. did not show up.

What happened to you Anne? Was some tall, dark and handsome fellow the cause? Shadow.

Thoughts of Great Men
(ACQUAINTANCE)

Annoyances of Acquaintance:

If we engage into a large acquaintance and various familiarities; we set open our gates to the invaders of most of our time; we expose our life to a quotidian (daily occurrence) ague (like a sickness) of frigid impertinences, which would make a wise man tremble to think of it. Now, as for being known much by sight, and pointed at, I cannot comprehend the honour, that lies in that. Whatsoever it be, every mountebank (quack doctor) has it more than the best doctor. —Cowley.

Caution in forming an Acquaintance:

It is good discretion not to make too much of any man at the first; because one cannot hold out that proportion. —Bacon. Observer.

Šaukiu į Lenktynes

NIPIGON, Ont. — Nežiūrint kiek kas pasidarbavome Liaudies Balso vajuje, bet šioje sistemoje esame pripažę prie viršlaičių ir dar ne sau dirbant, bet bosams. Tad kodėl nepadirbėti viršlaikio dėl savo spaudos budovojimo? Tuo vaduodamasis ir šaukiu savo talkininkus į lenktynes. Fortviliamiečius: J. Kaušilą, J. Puodžiūną, J. Karuną, J. Misičią, P. Tumėną, P. Kunčą, P. Ambrožą, Sklenį, E. Jakštį ir Kazį Dimšą. Winniepiečius: J. Martinonį, J. Morkūną ir A. Petronį, Mainierius: S. Paberalį, A. Bernatonį ir J. Morkūną.

Sąlygos — ligi vasario 15 dienos sukolektuoti po penkis dolerius. Ar sutinkate? Jums, mano draugai, jeigu sutinkate lenktyniuotis laike viršlaikio, rekomenduoju atsiliepti per Liaudies Balsą ir griežtis prie darbo, kad mūsų laikraštį pastūmėjus arčiau 8 puslapių.

W. Džugauskas

Kas Apsiaivēt Ne Savais Kaliošais?

Pereitą šeštadienį metiniam Sūnų ir Dukterų baliuj, 346-8 Spadina Ave., matyti per apsirinkimą kokia nors moteris ar mergina apsiaivēt nesavais kaliošais (Overshoes), o savus paliko.

I. Mikalajūnaitė, einant namo, pasigedo savo kaliošų (Overshoes) ir išlaukus iki visi išsiskirstė turėjo likusiais kaliošais apsiauti, kurie netinka ant jos batų — per dideli. Tad kas apsimainėte, prašom kreiptis pas I. Mikalajūnaitę.

Parengimų Komisija

Tel. KL 2232

Gyv. ME. 4209

Dr. Ralph Weinstein

Kalba Lietuviškai
Oficialus Sūnų ir Dukterų K.L.S.P.D. ir S.L.A. kp. daktaras
Valandos: 2—4 val. po piet ir 7—9 val. vak. ir sulig susitarimo
455 Spadina Ave. Kam. 205, Toronto

Pranešimai

Montreal, Que.

Koncertas

Šiuomi pranešame, kad Sven-to Kazimiero ir Jono Pašalpinė Draugija rengia įdomų koncertą, kuris įvyks D.L.K.V.N. Klubu svetainėje, 2161 St. Catherine St. E., sausio 8 dieną, 5 valvak.

Visus montrealiečius kviečiame atsilankyti į mūsų draugijos koncertą, o užtikriname, kad būsite patenkinti. Taipgi visų draugijų prašome paremti mus.

Draugijos Valdyba

Metinis Susirinkimas

Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Draugijos narių metinis susirinkimas įvyks sausio 8 dieną didžiulėje Public Assistance salėje, 458 Lagachetiere St. E.

Visus narius ir nares kviečiame atsilankyti. Šiame susirinkime turėsime išrinkti 1939 metais valdybą ir turėsime aptarti daug kitų reikalų. Į šį susirinkimą neatsilankę, sulig draugijos konstitucijos, bus baudžiami po 50 centų.

M. Gudas
MLSDPD Finansų
Sekretorius

Vakarienė

Lietuvių Literatūros Draugijos 47-tos kuopos Moterų skyrius rengia puikią vakarienę, kuri įvyks ateinantį sekmadienį, sausio 8 dieną. Bus skanių valgių, gėrimų ir įvairių pasilinksminimų.

Taipgi visus ir visas kviečiame atsilankyti ir atsivesti savo pažįstamus.

Pradžią 6 val. vakare. Vieta 2114 Frontenac St.

Moterų Valdyba

Metinis Susirinkimas

Lietuvių Literatūros Draugijos 47 kuopos narių metinis susirinkimas įvyks penktadienį, sausio 6 d. 8 v.v., 2114 Frontenac St.

Kviečiami visi ir visos dalyvauti, nes turime daug svarbių dalykų aptarti. Taipgi bus išduoti visų metų raportai iš nuveiktų darbų per metus.

Draugiškai,

Kuopos Valdyba

Hamilton, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. Draugijos 2-ros kuopos metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, 2 val. p. p., 8 d. sausio, 1939 m., lenkų svetainėje, ant Edward St.

Advokatas ir Notaras

M. W. Kellermann

371 Bay St., Toronto 2,
OntarioOfiso Telefonas: WA 5900
Rezidencijos: ME 1425
(Kalba ir vokiškai)

Dr. F. Rybak

M.D., C.M., L.M.C.C.
Gydytojas, Chirurgas ir
Akusieris
Atlieku įvairias operacijas
Ofisas:
598 Selkirk Ave., Tel. 55 223
Rezidencija:
562 Alfred Ave., Tel. 54 000
Winnipeg, Man.

Advokatų Kontora

M. S. Millstone

455 Spadina Ave., Toronto
Telefonas: RA 6125
Rezidencijos EL 7922

Summer Welles, einas Suvienytų Valstijų valstybės sekretoriaus pareigas, ir Vokietijos atašė Washingtono. Welles kalba prieš Vokietiją labai supykde nazius, bet į jų protestus nepreipiama atydos.

Bus renkama nauja valdyba šioms metams ir aptariami kiti reikalai.

Kad išrinkus tinkamus asmenis į valdybą, visus narius kviečiu dalyvauti minėtam susirinkime.

J. Baličas

Kuopos Sekretorius

Sudbury, Ont.

Surinkimas

Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. Draugijos 3-čios kuopos narių metinis susirinkimas įvyks SEKMADIENI, 8 dieną sausio mėn., lenkų svetainėje, 212 Froad road, 1 val. p. p.

Todėl visus narius ir nares taipgi simpatikus kviečiame dalyvauti, nes turime išrinkti kuopos valdybą 1939 metams, taipgi eilę svarbių reikalų aptarti, kaipo metiniam susirinkime.

Kuopos Valdyba

VOKIETIJOS ORLAIVIAI
HONDURAS RESPUBLIKOJ

SAN DIEGO, Kalifornija. — Čionai eina gandai, kad Honduras respublikoje, esančioje už šėšių šimtų mylių nuo Panamos kanalo, randasi 60 Vokietijos bombierių su lakūnais.

Kalbama, kad Honduras respublika nupirkusi tuos bombierių ir Vokietijai atkėsianti bananomis, kava ir kitais savo produktais, o vokiški lakūnai tiksliai mokina honduriečius skraidyti.

PLATINKITE ir UGDYKITE
"LIAUDIŲ BALSĄ"
VISUOMENĖS TEISIŲ UZTA-
REJĄ. PIRMYN SU JUO!

LIAETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS 162 KUOPOS

Perstatymas ir Šokiai

Atsibus

Ateinantį šeštadienį, Sausio 7 d., Lietuvių Svetainėje
6 DENISON AVE., TORONTO

Mūsų menininkai suvaidins trijų veiksnių neperilgą komediją "JURGIS DURNELIS." Iš vaidinimo publika turės skanaus juoko, o po to, prie smagios muzikos turės progos pasišokti. Šokiams bus užtekinai laiko.

Nuosirdžiai kviečiame visus Toronto ir apylinkės lietuvius ir lietuves atsilankyti. Atsilankę linksmai praleisite laiką. Įžanga su draubių padėjimu 20 centų. Pradžią 8 v. v.

Parengimų Komisija

Tel. EL. 6579 — WA. 8714

BOYKACH & BOYKACH

Real Estate Agentai
Parduodame ir išrenuojame namus ir farmas. Iškoloktuojame rentas.
Kas turite tu reikalų, kreipkitės pas mus.
Daugeliu lietuvių esame patarnavę.

133 GOREVALE AVE. Ofiso 429 ADELAIDE ST. W., TORONTO

Lietuviai! Veskite Savo Kelkalus Per
DOMINION TICKET OFFICE

143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344
Seniausia ir patikimiausia laivakorčių kontora. Gyvuoja jau 22 metu. Laivakortės, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, aprauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Heifetz, menedžeris

Pamatykite Nazių Pogromus

Professor Mamlock

Drąsuoliai, atplėšti nuo mylimųjų ir šeimynų, kovoją iki galo prieš nazių blaivumą.

Nel vienas tikras demokratas neturėtų likti šios filmos nepamatus.

Po tris rodymus kas vakarą. Rody m a i prasideda nuo 6 val. vakare.

Rusiški diolo g a i, angliški paaiškinimai.

Midnight Show Sekmadienį, Sausio 8-to

Strand Teatre
SPADINA ir DUNDASVisą Savaitę
NUO SAUSIOS 9-tos